

Beogradska berza a.d.

2010

Godišnji izveštaj o poslovanju u 2010. godini

UVOD

Okvir Godišnjeg izveštaja Beogradske berze za 2010. godinu čini opšti političko-ekonomski ambijent u Srbiji koji je vladao u analiziranoj godini, koji je, bez sumnje, u izvesnom smislu bio uslovljen i opštim svetskim prilikama.

Na žalost, početak ovogodišnjeg Izveštaja, ponovo započinjemo konstatacijom o otežanim uslovima poslovanja izazavanim, a i dalje pod uticajem snažno prisustne svetske ekonomske krize, koji su kao i prethodnih godina činili poslovni i opšti poslovni ambijent. Takođe, i uverenje da Beogradska berza treba da predstavlja uglednu instituciju regionalnog značaja bio je i dalje ključni podsticaj naporima uprave i zaposlenih ove institucije za izvršenje zadatih planova u sferi pravnih i tehničko-tehnoloških postavki.

Beogradska berza je sa svoje strane nastojala da saglasno potrebama i apsorpcionoj moći tržišta, poboljša svoj poslovni ugled. Aktivnosti usmerene ka modernizaciji, postavljanju savremenih, standardnih i bezbednih uslova poslovanja koji unapređuju oblasti zaštite investitora, korporativnog upravljanja, transparentnosti i otkrivanja fer cene, kao i diseminacije informacija krajnjim klijentima u izveštajnoj godini činile su osnovu poslovno-tehnoloških planiranih i realizovanih zadataka Berze. Dogradnja sistema BELEXFIX, sa akcentom na povećanje kapaciteta prijema i realizacije naloga za trgovanje izazvanih početkom trgovanja akcijama privatizovanih javnih preduzeća Srbije sada sa višemilionskom akcionarskom strukturom, unapređenje funkcije market mejkera, odgovarajuće promene normativnog regulisanja procedura i pravila poslovanja Berze, kao i promocija Berze i kompanija čijim se akcijama trguje na berzanskom tržištu, činile su suštinu aktivnosti Berze.

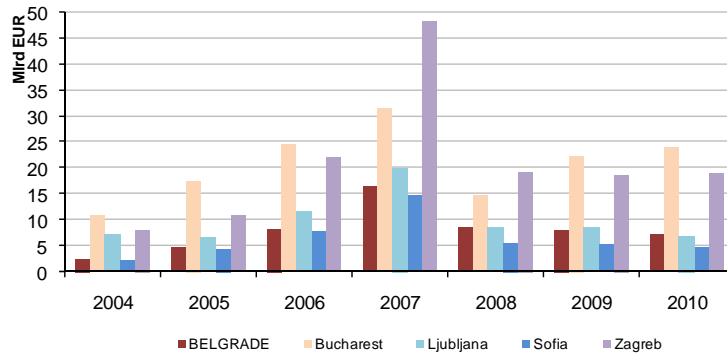
2010. godinu obeležila je međunarodna aktivnost Republike Srbije, u najvećoj meri usmerena na ispunjenje uslova za pridruživanje Evropskoj uniji.

Najznačajniji ekonomsko-politički događaji domaće i svetske scene, koji su činili poslovno okruženje u 2010. godini bili su:

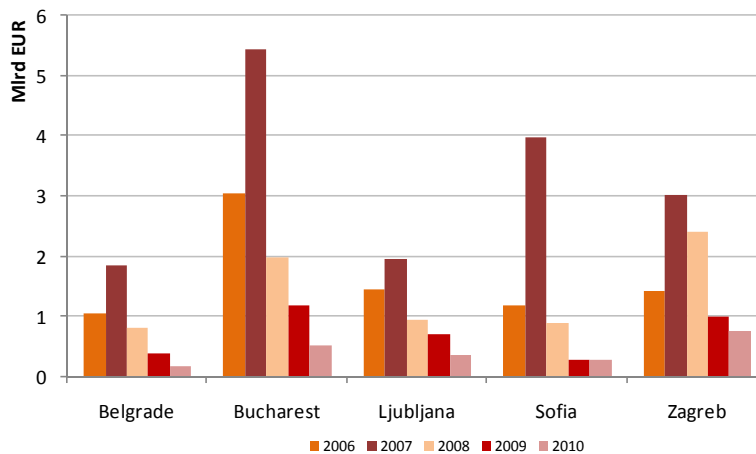
- Nastavak krize svetskog finansijskog sistema i ekonomske recesije koji je doveo do povećanja budžetskog deficita i zaduženosti zemlje pod nepovoljnim uslovima, porasta nezaposlenosti, pada investicionih aktivnosti, porasta inflacije, ali i procena da će kriza i njene posledice potresati srpsku ekonomiju i u 2011. godini;
- Nastavak pada privredne aktivnosti u mnogim privrednim sektorima, izazvana opštim padom potrošnje;
- Odlaganje privatizacije javnih preduzeća inicijalnom javnom ponudom;
- Besplatna podela 15% akcija NIS-a građanima Srbije i uključenje ove kompanije na Prime market Beogradske berze;
- Značajne promene kursa domaće valute tokom 2010. godine.

Regionalni položaj Berze

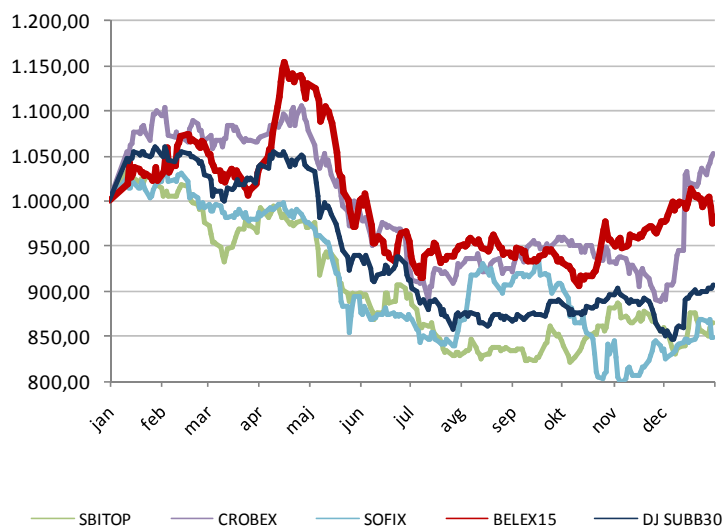
Tržišna kapitalizacija

Promet akcijama po godinama

Indeksi jugoistočne Evrope

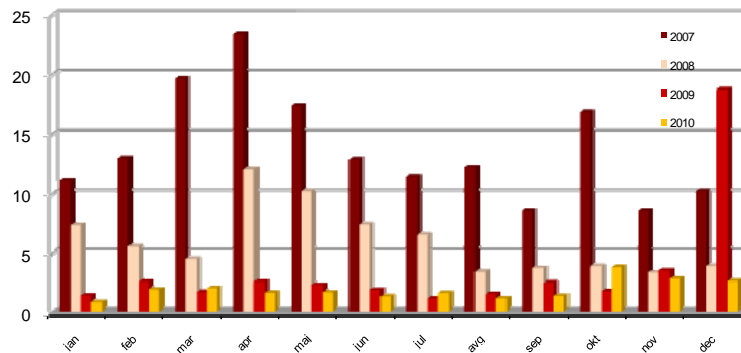
I 2010. godina, treća uzastopno, bila je veliki izazov za sve organizatore tržišta u istočnoj Evropi, a posebno u regionu. Iako su se znaci oporavka u razvijenim ekonomijama osetili i tokom 2009. godine, efekat prelivanja dobrih poslovnih vesti i jačanja privrede je izostao prvenstveno na malim i nedovoljno razvijenim tržištima kapitala Jugoistočne Evrope. Poznato pravilo ponašanja velikih inostranih investitora, koji na kraju ulaze na najmanja - granična tržišta, a ista prvo napuštaju, pokazao se na delu i prethodnoj godini. Prometi na svim berzama u regionu su i dalje na nivoima pre početka ekspanzije i još uvek nisu uporedivi sa vrednostima dostignutim u godini pre krize, čime jasno ukazuju na nedostatak likvidnosti i nedovoljan broj investitora.

Ukoliko se analizira samo kretanje cena prikazano nivoom indeksnih vredosti ili ukupne kapitalizacije, može se zaključiti da je 2010. godina bila godina stagnacije u kojoj je ceo region osetio posledice negativnih vesti i dešavanja iz razvijenijeg dela okruženja. Prevedeno se misli na grčku dužničku krizu, koja je dominirala opredeljenjem investitora da ovaj region tokom prethodne godine isključe iz svojih investicionih aktivnosti.

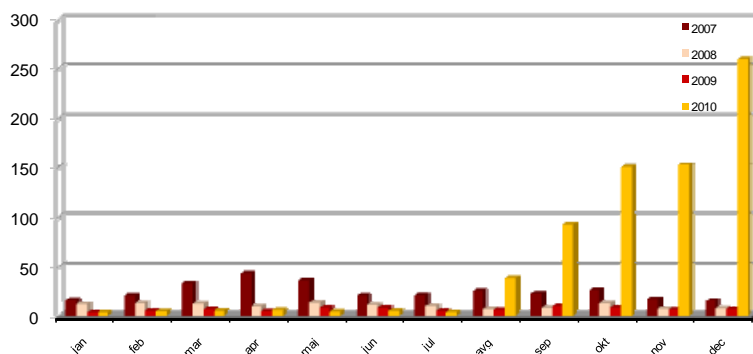
U takvom okruženju, indeksi Beogradske berze ipak su uspeli da zabeleže jedan od manjih procenutalnih padova u poređenju sa indeksima drugih berzi u regionu.

1. Promet

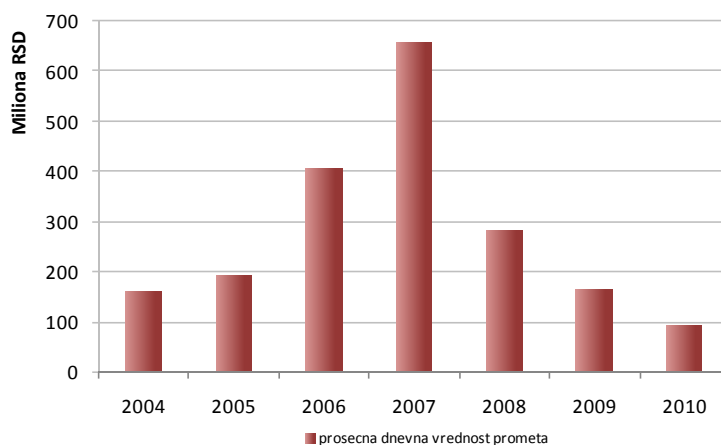
Ukupan promet po mesecima

Ukupan broj transakcija po mesecima

Prosečna dnevna vrednost prometa

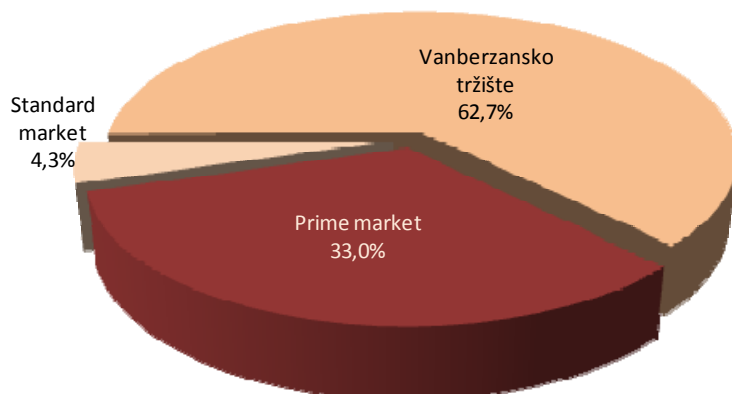
Na Beogradskoj berzi je u 2010. godini ostvaren ukupan promet u vrednosti od 23 milijarde dinara, odnosno nešto više od 222 miliona evra i predstavlja smanjenje od 44,9% u odnosu na prethodnu godinu.

Trgovalo se akcijama, obveznicama Republike Srbije i korporativnim obveznicama.

Efekat smanjene aktivnosti na Berzi ilustruje i smanjenje prosečnog dnevnog prometa, koji je u odnosu na 2009. godinu niži za 44,2% i iznosio je nešto manje od 92 miliona dinara.

Smanjenje prometa i broja transakcija dobilo je suprotan smer krajem avgusta uključenjem u trgovanje akcija Naftne Industrije Srbije a.d. Novi Sad (NIIS). To su ujedno i prve akcije dodeljene građanima po Zakonu o pravu na besplatne akcije, koje su uključene u sekundarno trgovanje. Efekti su razumljivo bili najveći u sferi broja transakcija što je dovelo do rekordnih 725.550 transakcija u 2010. godini, odnosno do rasta od čak 840% u odnosu na prethodu godinu.

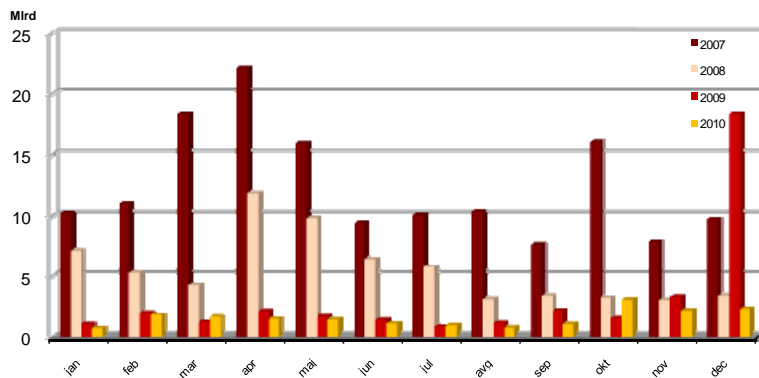
Struktura prometa prema tržištima

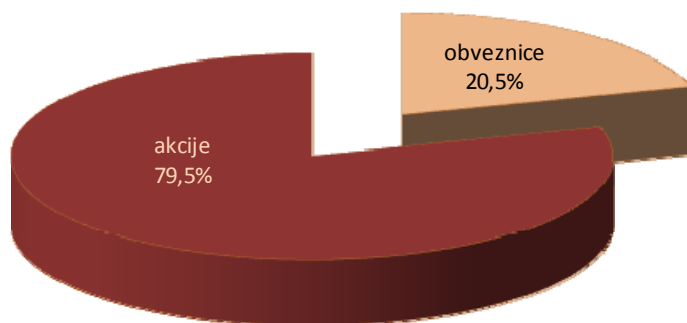
Struktura ukupnog prometa u 2010. godini ukazuje na nastavak orijentacije investitora ka manje rizičnim finansijskim instrumentima, u smislu vrste hartija, jer je povećano učešće obveznica Republike Srbije u ukupnom prometu, na nivo od 20,3%. Istovremeno, povećano učešće berzanskog tržišta, sa prošlogodišnjih 18,9% na 37,3% ukazuje i na koncentraciju kvalitetnijih akcija izdavalaca na zvaničnom listingu za koje se investitori opredeljuju u sve većoj meri, posebno u vremenu povećane averzije prema riziku i potrebom za pravovremenim obaveštenjima i izveštajima kompanija.

1.2. Promet akcijama

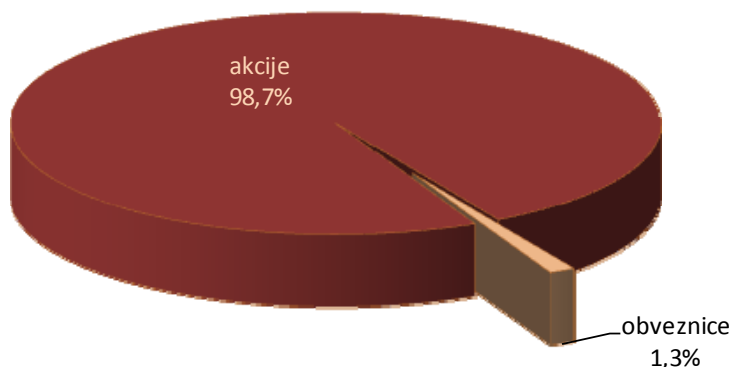
Ukupan promet akcijama po mesecima

Struktura prometa prema vrsti HoV

Struktura broja transakcija prema vrsti HoV

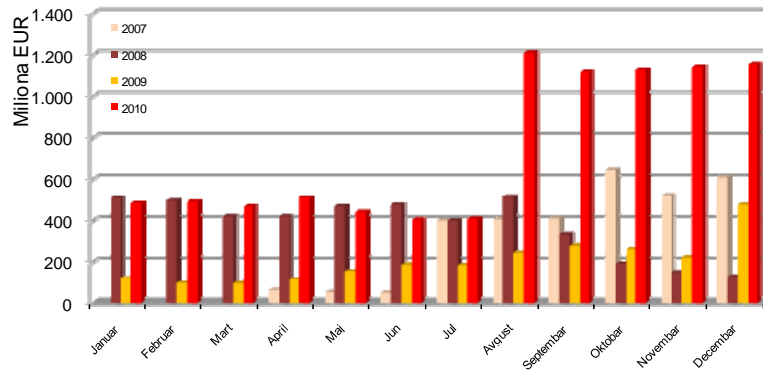
Trgovanje akcijama na Beogradskoj berzi je zadržalo dominantno učešće i u 2010. godini, ali je smanjeno sa prošlogodišnjih 87,8% na 79,5% ukupnog prometa. Vrednost prometa akcijama iznosila je 18,3 milijarde dinara, odnosno 177 miliona evra, što predstavlja smanjenje od 50,1% u odnosu na prethodnu godinu. Međutim, statistički podatak ne odgovara u potpunosti realnom padu prometa u odnosu na prošlu godinu, jer je u decembru 2009. godine blok transakcijom, kojom je preuzeta Apatinska pivara a.d, gotovo udvostručen dotadašnji promet. Ukoliko zanemarimo ovu transakciju, pad prometa akcijama u 2010. godini iznosi 8,5% u odnosu na prethodnu.

Već pomenuto uključivanje akcija NIS a.d. Novi Sad u trgovanje, uslovalo je skoro potpunu dominaciju akcija u strukturi broja transakcija, sa čak 98,7%.

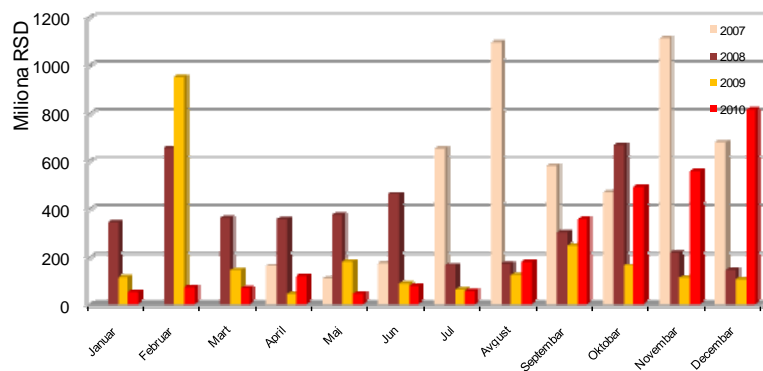
Posmatrano po mesecima, najviši mesečni promet u 2010. godini je ostvaren u oktobru i iznosio je 3 milijarde dinara (28,8 miliona evra). U poslednjem kvartalu ostvarene su i najviše mesečne vrednosti prometa, te je očigledno popravljanje slike tržišta u odnosu na izuzetno slabu prvu polovinu godine.

1.3. Berzansko tržište

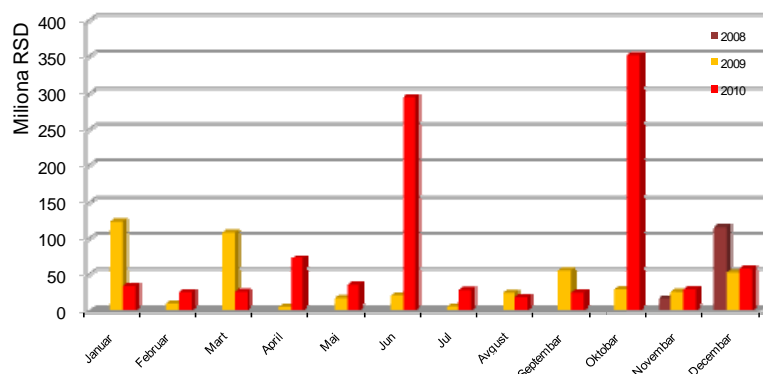
Tržišna kapitalizacija berzanskog tržišta

Promet na Prime Market-u

Promet na Standard Market-u

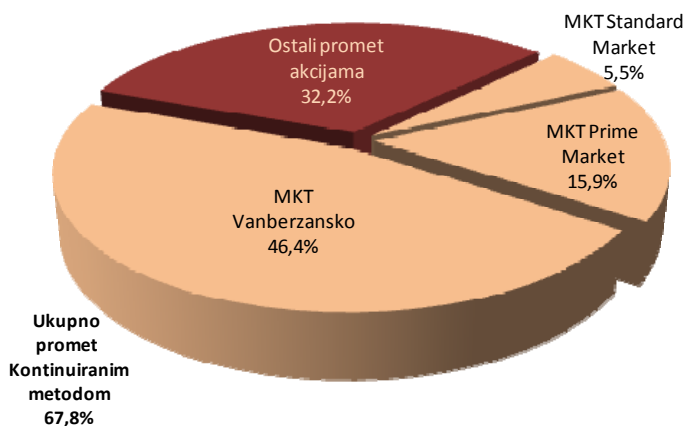

Berzansko tržište Beogradske berze na kraju 2010. godine brojalo je 7 akcija listiranih kompanija, što je za jednu hartiju viši broj u odnosu na kraj prošle godine, a ujedno i najveći broj listiranih akcija od kako ovo tržište postoji. Jedino novo uključjenje akcija u 2010. godini predstavljale su akcije kompanije NIS a.d. Novi Sad, koje su uticale na povećanje kapitalizacije berzanskog tržišta. Poslednjeg dana 2010. godine vrednost ovog pokazatelja iznosila je 1,15 milijardi evra, što je povećanje od čak 144% u odnosu na prethodnu godinu. U ukupnom trgovanju akcijama na Berzi, berzansko tržište je učestvovalo sa 21,4% što je za 13,7 procentnih poena viša vrednost u odnosu na prethodnu godinu.

Veći deo trgovanja akcijama na berzanskom tržištu realizovan je na Prime marketu (2,9 milijardi dinara, odnosno 27,7 miliona evra), pri čemu se na ovom tržišnom segmentu trgovalo akcijama četiri kompanije – Tigar a.d. Pirot (TIGR), Energoprojekt a.d. Beograd (ENHL), Soja protein a.d. Bečej (SJPT), kao i novouključenog NIS a.d. Novi Sad (NIIS), dok je akcijama koje se nalaze na Standard marketu Metalac a.d. Gornji Milanovac (MTLC), Komercijalna banka a.d. Beograd (KMBN) i Alfa plam a.d. Vranje (ALFA) u 2010. godini ostvaren promet od 1 milijarde dinara, odnosno oko 9,6 miliona evra.

1.4. Vanberzansko tržište

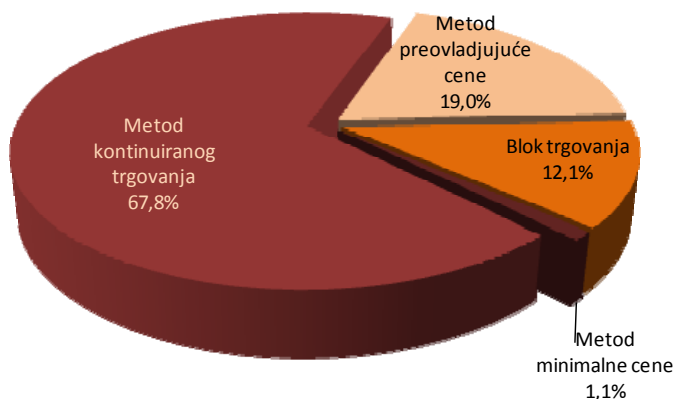
Odnos prometa MKT i ostalog prometa akcijama

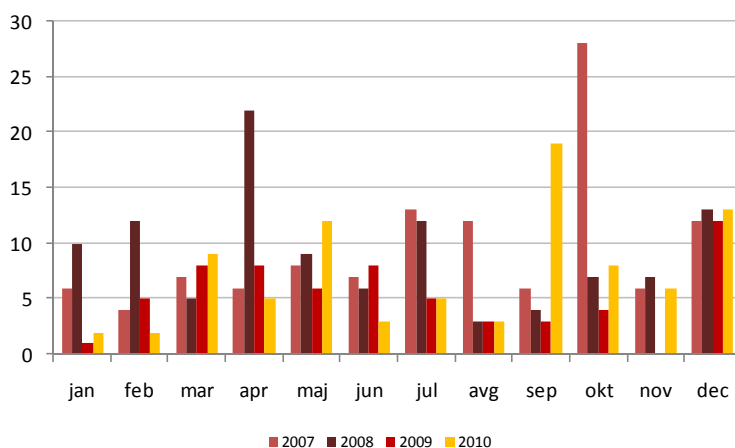
Vanberzansko tržište Berze i dalje predstavlja segment sa najvećim brojem uključenih akcija – čak 1.588. Na dan 31.12.2010. godine od ovog broja akcija metodom kontinuiranog trgovanja trgovano je sa 33 različite akcije, dok je ostalim akcijama trgovano u metodu preovlađujuće cene.

U trgovanju akcijama koje se nalaze u metodu kontinuiranog trgovanja ostvarena je vrednost prometa od 8,5 milijardi dinara (82,4 miliona evra), čime je ovaj segment u ukupnom godišnjem prometu na Berzi učestvovao sa 46,4%. To su zapravo najlikvidnije akcije vanberzanskog tržišta.

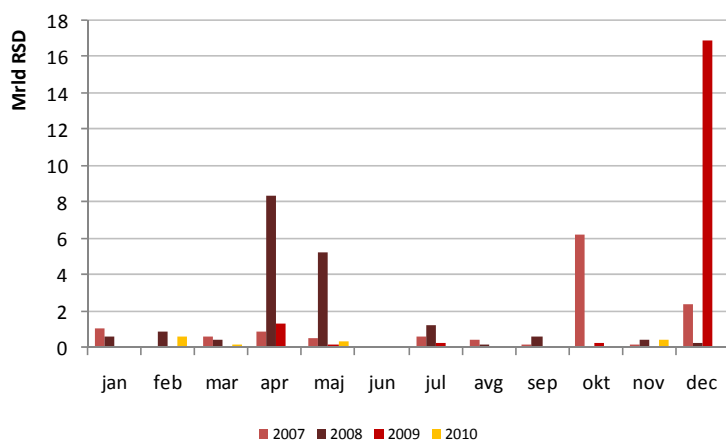
Promet akcijama po metodama trgovanja

Broj blok trgovanja po mesecima

Vrednost blok trgovanja po mesecima

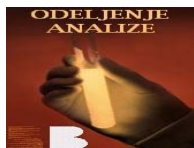
Sa druge, strane, iako se najveći broj akcija na Beogradskoj berzi nalazi u trgovanju po metodu preovladjujuće cene, s obzirom na relativno nisku likvidnost ovih hartija, doprinos ovog segmenta ukupnom prometu u 2010. godini bio je uobičajeno nizak (19%) i iznosio je 3,5 milijardi dinara. U odnosu na 2009. godinu zabeležen je rast učešća ovih akcija u ukupnom prometu na Berzi od 9%, ali i istovremeno smanjenje apsolutnog iznosa njihovog prometa za 5,56%.

Takođe u ovoj godini je zabeležen trend smanjenja broja akcija u trgovanju po metodu preovladjujuće cene, pa je realno očekivati da će se i učešće ovog metoda trgovanja vremenom smanjivati.

Za razliku od 2009. u 2010. godini, blok trgovanja nisu imala značajnije učešće već su prevashodno imale tretman povremenih transakcija. Ukupan broj blok transakcija bio je 87, sa ostvarenih 2,22 milijarde dinara prometa, što predstavlja 12,1% ukupnog godišnjeg prometa akcijama.

Najveća pojedinačna blok transakcija je realizovana 5.2.2010. godine u trgovanju akcijama Luke Dunav a.d. Pančevo (LKDN) u vrednosti od oko 666 miliona dinara (6,7 miliona evra).

Metod minimalne cene je, kao i prethodnih godina, imao najmanji doprinos ukupnom prometu, sa ukupno ostvarenih 192 miliona dinara.

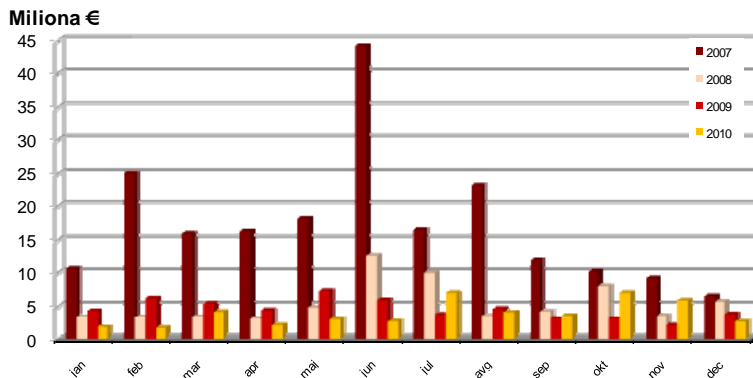

Metod kontinuiranog trgovanja – statistički podaci

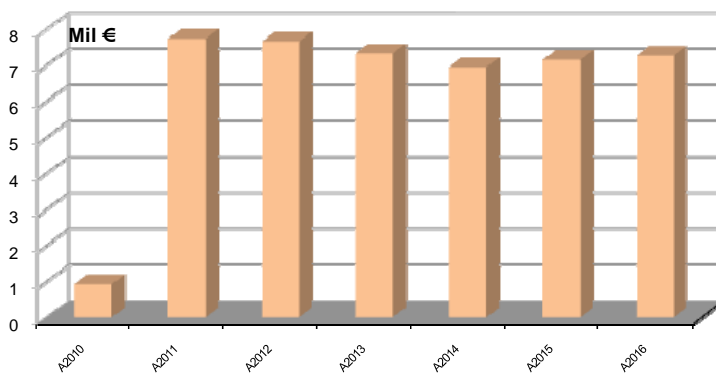
PRIME MARKET														
Simbol hartije	Naziv izdavaoca	Poslednja		Broj emitovanih	Broj aukcija	Broj trgovanja	Obim trgovanja	Uspešnost	Vrednost prometa		Broj		Ukupna tržišna kapitalizacija EUR	Free Float tržišna kapitalizacija EUR
		cena	Broj emitovanih						EUR	transakcija	FFC	P/B		
ENHL	Energoprojekt holding a.d., Beograd	900,00	9.467.810,0	251	251	251	620.677	100,00%	5.505.984,93	4.360	66,43%	1,36	80.769.425,45	53.655.129,33
NIIS	NIS a.d., Novi Sad	475,00	163.060.400,0	90	90	90	3.796.012	100,00%	17.066.506,38	670.729	19,12%	2,40	734.170.725,19	140.373.442,66
SJPT	Soja protein a.d., Bečej	850,00	9.844.844,0	251	247	247	481.349	98,41%	3.870.643,72	2.484	37,06%	0,90	79.320.001,67	29.395.992,62
TIGR	Tigar a.d., Pirot	700,00	1.718.460,0	251	215	215	183.796	85,66%	1.238.197,64	1.348	100,00%	0,43	11.402.298,81	11.402.298,81
STANDARD MARKET														
Simbol hartije	Naziv izdavaoca	Poslednja		Broj emitovanih	Broj aukcija	Broj trgovanja	Obim trgovanja	Uspešnost	Vrednost prometa		Broj		Ukupna tržišna kapitalizacija EUR	Free Float tržišna kapitalizacija EUR
		cena	Broj emitovanih						EUR	transakcija	FFC	P/B		
ALFA	Alfa plam a.d., Vranje	8.145,00	174.812,0	251	182	182	80.437	72,51%	6.259.670,50	961	59,96%	0,42	13.496.379,46	8.092.429,13
KMBN	Komercijalna banka a.d., Beograd	26.046,00	870.931,0	251	166	166	8.396	66,14%	2.324.593,25	453	32,40%	0,91	215.020.434,72	69.666.620,85
MTLC	Metalac a.d., Gornji Milanovac	2.150,00	1.020.000,0	251	198	198	50.166	78,88%	1.030.024,55	838	87,41%	0,90	20.787.084,52	18.169.990,58
VBT - Metod kontinuiranog trgovanja														
Simbol hartije	Naziv izdavaoca	Poslednja		Broj emitovanih	Broj aukcija	Broj trgovanja	Obim trgovanja	Uspešnost	Vrednost prometa		Broj		Ukupna tržišna kapitalizacija EUR	Free Float tržišna kapitalizacija EUR
		cena	Broj emitovanih						EUR	transakcija	FFC	P/B		
AGBN	Agrobanka a.d. Beograd	7.202,00	718.748,0	251	250	250	78.272	99,60%	6.258.095,32	2.543	79,93%	0,32	49.066.458,92	39.218.820,61
AIKB	AIK banka a.d. Niš	3.323,00	8.345.904,0	251	251	251	1.776.840	100,00%	51.787.926,23	5.213	79,66%	0,82	262.880.684,14	209.410.752,99
AIKBPB	AIK banka a.d. Niš	1.298,00	1.212.304,0	25	18	18	21.752	72,00%	260.691,40	63	63,93%	0,32	14.915.615,55	9.535.553,02
BIPB	BIP u restrukturiranju a.d., Beograd	38,00	9.106.059,0	251	181	181	194.739	72,11%	95.678,73	752	48,10%	0,79	3.279.963,47	1.577.662,43
BMBI	Bambi Banat a.d., Požarevac	17.000,00	382.899,0	251	158	158	31.885	62,95%	4.588.094,30	645	36,28%	2,03	61.700.417,64	22.384.911,52
CCNB	Čačanska banka a.d., Čačak	14.500,00	133.456,0	251	66	66	1.187	26,29%	161.744,28	130	36,16%	0,49	18.342.606,79	6.632.686,62
CYBN	Credy banka a.d., Kragujevac	2.932,00	516.583,0	251	81	81	4.243	32,27%	114.123,54	205	20,13%	0,34	9.460.240,61	1.904.346,43
DINNPB	DIN fabrika Duvana a.d., Niš	1.094,00	3.308.768,0	251	176	176	22.626	70,12%	557.541,19	648	10,87%	2,00	65.674.676,84	7.138.837,37
DNOS	Dunav osiguranje a.d., Beograd	1.901,00	259.179,0	251	119	119	28.022	47,41%	529.121,35	322	83,14%	0,93	4.670.215,03	3.882.816,77
EGMN	Energomontaža a.d., Beograd	2.600,00	71.290,0	251	25	25	2.257	9,96%	77.019,63	42	100,00%	0,38	1.756.939,93	1.756.939,93
FITO	Galenika Fitofarmacija a.d., Zemun	6.950,00	440.000,0	251	144	144	14.310	57,37%	831.837,92	431	50,20%	1,19	28.986.276,54	14.551.110,82
GLOS	Globos osiguranje a.d., Beograd	388,00	1.045.929,0	251	136	136	11.109	54,18%	64.067,75	297	28,21%	0,51	3.846.704,99	1.085.155,48
IMLK	Imlek a.d., Beograd	1.900,00	9.101.953,0	251	224	224	368.320	89,24%	5.310.111,46	1.434	19,52%	1,85	163.924.225,25	31.998.008,77
INFM	Informatika a.d., Beograd	2.947,00	183.807,0	251	77	77	14.287	30,68%	392.266,80	192	70,08%	0,54	5.134.487,88	3.598.249,10
JESV	Jedinstvo Sevojno a.d., Sevojno	6.135,00	304.719,0	251	159	159	24.878	63,35%	1.561.059,48	517	64,10%	1,15	17.720.217,64	11.358.659,51
JIMBN	Jubmes banka a.d., Beograd	16.495,00	249.969,0	251	194	194	5.573	77,29%	757.460,37	619	66,19%	0,87	39.083.497,68	25.869.367,11
KMBNPB	Komercijalna banka a.d., Beograd	9.700,00	37.351,0	251	131	131	2.708	52,19%	254.018,18	325	81,37%	0,34	3.434.226,37	2.794.429,99
LSTA	Lasta a.d., Beograd	526,00	1.530.960,0	251	87	87	7.851	34,66%	46.559,28	214	89,07%	0,40	7.633.163,03	6.798.858,31
MTBN	Razvojna banka Vojvodine a.d., Novi Sad	3.282,00	1.081.849,0	251	185	185	19.700	73,71%	766.561,11	729	28,02%	0,53	33.655.819,89	9.430.360,73
NPRD	Napred GP a.d., Beograd	3.500,00	343.279,0	251	70	70	4.383	27,89%	157.487,05	141	11,78%	0,34	11.388.597,15	1.341.576,74
PLTK	Politika a.d., Beograd	108,00	6.596.896,0	251	81	81	10.441	32,27%	11.409,28	152	56,81%	0,24	6.753.335,77	3.836.570,05
PRBN	Privredna banka a.d., Beograd	615,00	2.492.828,0	251	178	178	124.601	70,92%	820.851,39	707	80,59%	0,62	14.531.899,31	11.711.257,66
PRGS	Progres a.d., Beograd	121,00	5.392.750,0	251	209	209	315.987	83,27%	491.318,04	1.173	100,00%	0,13	6.185.155,29	6.185.155,29
PUUE	Putevi a.d., Užice	994,00	982.241,0	251	72	72	30.833	28,69%	298.833,23	195	35,53%	0,76	9.254.637,08	3.288.172,56
SMPO	Simplo a.d., Vranje	476,00	1.059.700,0	251	114	114	7.244	45,42%	35.470,17	252	100,00%	0,08	4.781.287,26	4.781.287,26
TGAS	Messer Tehnogas a.d., Beograd	5.860,00	1.036.658,0	251	175	175	10.073	69,72%	558.117,85	533	18,06%	0,74	57.582.175,62	10.399.340,92
TLFN	Telefonija a.d., Beograd	1.008,00	579.195,0	251	124	124	30.202	49,40%	409.354,62	291	72,88%	0,49	5.534.014,42	4.033.189,71
UNBN	Univerzal banka a.d. Beograd	4.200,00	567.481,0	251	154	154	54.990	61,35%	2.971.785,22	509	100,00%	0,39	22.592.046,12	22.592.046,12
VDAV	Voda Vrnjci a.d., Vrnjačka Banja	4.100,00	114.787,0	251	56	56	2.962	22,31%	114.601,06	88	30,97%	0,47	4.460.992,70	1.381.569,44
VINZ	Vino župa a.d., Aleksandrovac	7.208,00	198.370,0	251	73	73	9.604	29,08%	796.020,54	189	36,89%	0,91	13.553.320,91	4.999.820,08
VITL	Vital a.d., Vrbas	851,00	763.937,0	251	121	121	36.172	48,21%	422.104,27	266	39,96%	0,19	6.162.288,90	2.462.450,65
VLFR	Velefarm a.d., Beograd	1.000,00	1.559.095,0	251	87	87	28.580	34,66%	285.077,50	177	15,94%	0,55	14.778.403,80	2.355.677,57
VZAS	Veterinarski zavod Subotica a.d., Subotica	580,00	2.260.196,0	251	198	198	91.016	78,88%	539.842,50	864	40,82%	0,53	12.425.934,09	5.072.266,30

1.5. Obveznice

Promet obveznicama po mesecima

Promet obveznicama po serijama u 2010.

I tokom 2010. godine tržište duga je pratilo tržište akcija i signale koji su dolazili iz realnog sektora, te je izražena volatilnost akcija nastavila da prekomponuje investicione portfolije ka što sigurnijim oblicima investiranja. Ipak, opšti nivo (ne)likvidnosti je okarakterisao i vrednost prometa, koji je zabeležio smanjenje u odnosu na 2009., zadržavši se na nivou od 45 miliona evra, što predstavlja pad od 16,9% u odnosu na prethodnu godinu. I pored pada prometa, broj transakcija je porastao za 8,1% na 9,4 hiljada transakcija.

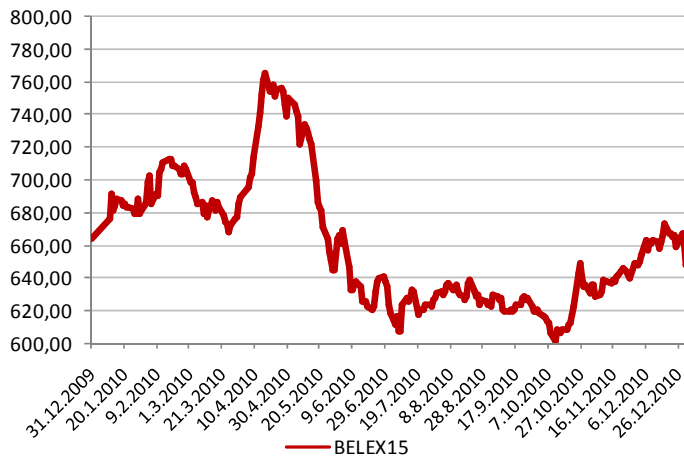
Najtrgovanija obveznica u 2010. bile je serija A2011, u čijem trgovanju je ostvaren promet od 7,7 miliona evra. Generalno posmatrano, promet obveznicama je bio prilično ujednačen, što predstavlja iznenađenje jer je prethodnih godina dominiralo trgovanje serijama sa kasnijim rokovima dospeća.

U 2010. je nastavljen trend rasta učešća prometa obveznica u ukupnom prometu na čak 20,5%, što je delimično uslovljeno prelivanjem kapitala u sigurnije oblike investiranja u prvoj polovini godine, ali prevashodno zbog značajnijeg pada prometa na tržištu akcija.

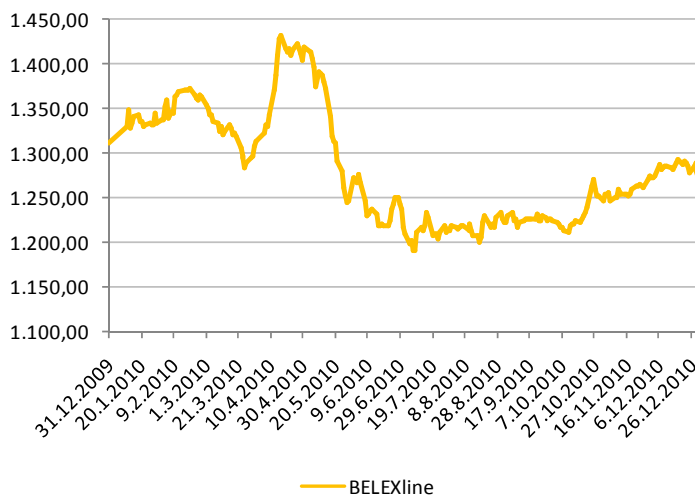
Tokom 2010. godine na vanberzansko tržište Beogradske berze kotirana je i korporativna obveznica NLB banke (NLCB01), kojom je kroz dve transakcije ostvaren promet od 491.000 evra.

2. Indeksi Beogradske berze:

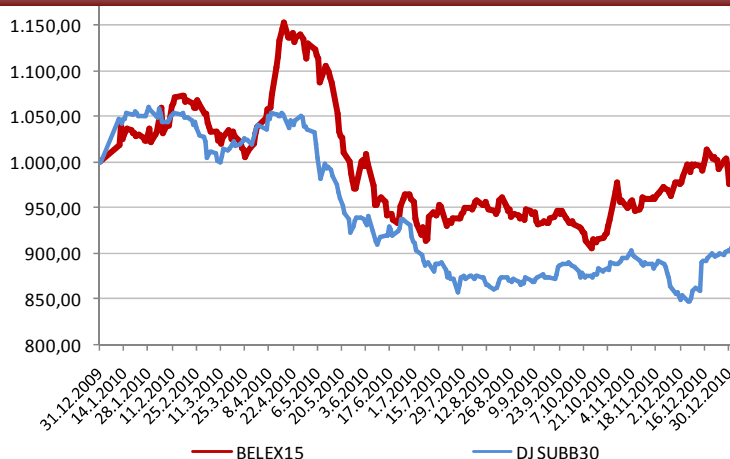
Kretanje indeksa BELEX15 u 2010.

Kretanje indeksa BELEXline u 2010.

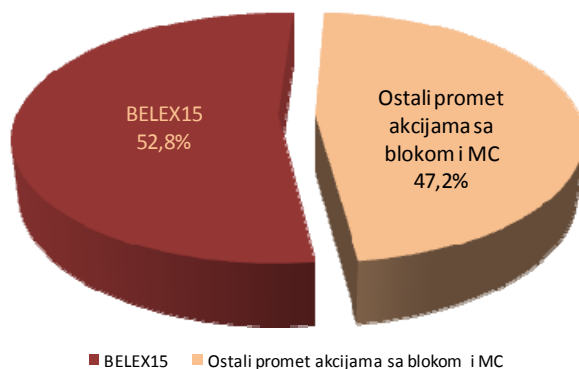
2010. - BELEX15 vs. STOXX Sub Balkan 30

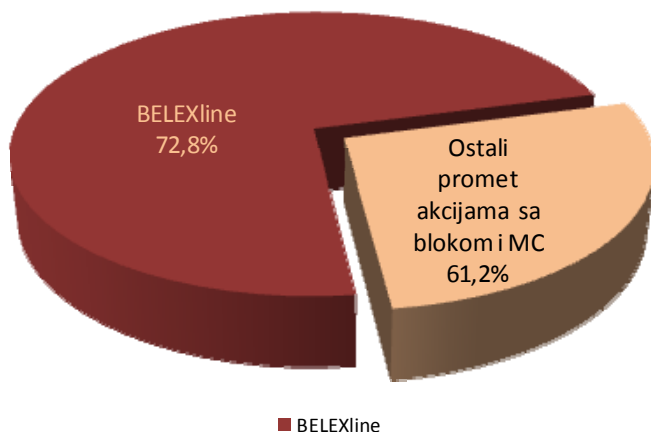
Iako bi se, posmatrajući grafički prikaz kretanja indeksa Beogradske berze tokom 2010. godine moglo pretpostaviti da je iza nas jedna relativno uzbuđljiva godina, u kojoj su postignute velike razlike između vrednosti indeksnih minimuma i maksimuma, treba imati u vidu da je slaba likvidnost tržišta doprinela relativno stabilnom trgovanju, uz ne tako velike oscilacije vrednosti indeksa posmatrane u dužem roku. Vrednosti indeksnih pokazatelja Beogradske berze su u 2010. godini zabeležile pad, i to vrednost indeksa BELEX15 za -1,81%, a indeksa BELEXline za -2,22%.

Hronološki posmatrano, od početka 2010. godine do sredine februara nastavljen je trend zabeležen krajem 2009., kada su oba indeksa Berze beležila blagi, ali konstantan rast vrednosti. Nakon toga, nastupila je negativna korekcija vrednosti oba indeksa, ali je od kraja marta do sredine aprila 2010. ponovo usledio njihov snažan oporavak. Upravo sredinom aprila indeksi BELEX15 i BELEXline su i dostigli svoje najviše vrednosti u 2010. godini. Od kraja aprila ponovo je usledio kratak negativan trend, delimično zaustavljen već krajem juna, mada je period do početka jeseni prethodne godine bio obeležen padom vrednosti indeksnih pokazatelja Berze na mesečnom nivou. Nakon još jednog drastičnijeg pada vrednosti, zabeleženog u prvoj polovini oktobra, do kraja godine usledio je relativno stabilan pozitivni trend, koji je rezultovao u tome da su u poslednja tri meseca 2010. godine indeksi Beogradske berze nadoknadili po 5,0 odnosno 4,5% svoje vrednosti.

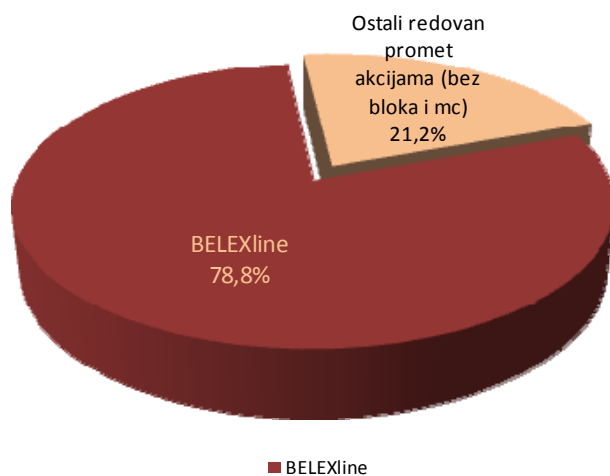
Učešće ukupnog prometa akcija iz indeksa BELEX15 u ukupnom prometu akcijama

Učešće prometa BELEXline u ukupnom prometu

Učešće prometa BELEXline u redovnom prometu (bez bloka i MC)

3. Market mejkeri

Učešće market mejkera u prometu po hartijama

	AGBN	ENHL	MTLC	SJPT	TIGR	VZAS
jan 2010.		3,21%	5,62%	17,46%	5,53%	12,48%
feb 2010.		3,20%	2,58%	18,58%	0,53%	1,40%
mar 2010.		2,28%	6,54%	4,79%	1,51%	5,00%
apr 2010.		2,66%	4,32%	11,54%	1,23%	19,05%
maj 2010.	1,63%	2,36%	1,69%	12,75%	2,73%	16,33%
jun 2010.	0,26%	1,03%	0,54%	5,10%	0,50%	9,53%
jul 2010.	0,70%	0,72%	0,89%	2,49%	0,79%	28,00%
avg 2010.	1,46%	0,79%	0,88%	0,57%	0,54%	46,57%
sep 2010.	1,28%			1,27%	1,51%	12,44%
okt 2010.	1,24%		1,18%	1,60%	0,16%	17,30%
nov 2010.	0,72%		0,25%	0,35%	2,44%	4,82%
dec 2010.	0,63%		2,28%	1,08%	0,10%	15,06%

Učešće market mejkera u broju transakcija po hartijama

	AGBN	ENHL	MTLC	SJPT	TIGR	VZAS
jan 2010.		4,72%	11,46%	15,38%	15,83%	8,97%
feb 2010.		4,17%	3,79%	13,56%	4,59%	2,54%
mar 2010.		4,36%	8,59%	9,39%	7,93%	6,34%
apr 2010.		4,74%	10,00%	12,95%	4,24%	8,78%
maj 2010.	2,95%	3,05%	3,62%	10,00%	10,43%	12,22%
jun 2010.	0,75%	1,86%	1,43%	4,67%	1,72%	9,84%
jul 2010.	2,07%	2,53%	4,44%	4,76%	3,95%	18,42%
avg 2010.	3,04%	1,41%	1,69%	2,53%	2,54%	19,70%
sep 2010.	1,95%			3,33%	4,29%	11,29%
okt 2010.	2,42%		2,53%	6,74%	3,30%	11,41%
nov 2010.	2,26%		0,64%	1,51%	2,01%	2,94%
dec 2010.	1,96%		3,80%	4,27%	2,00%	11,04%

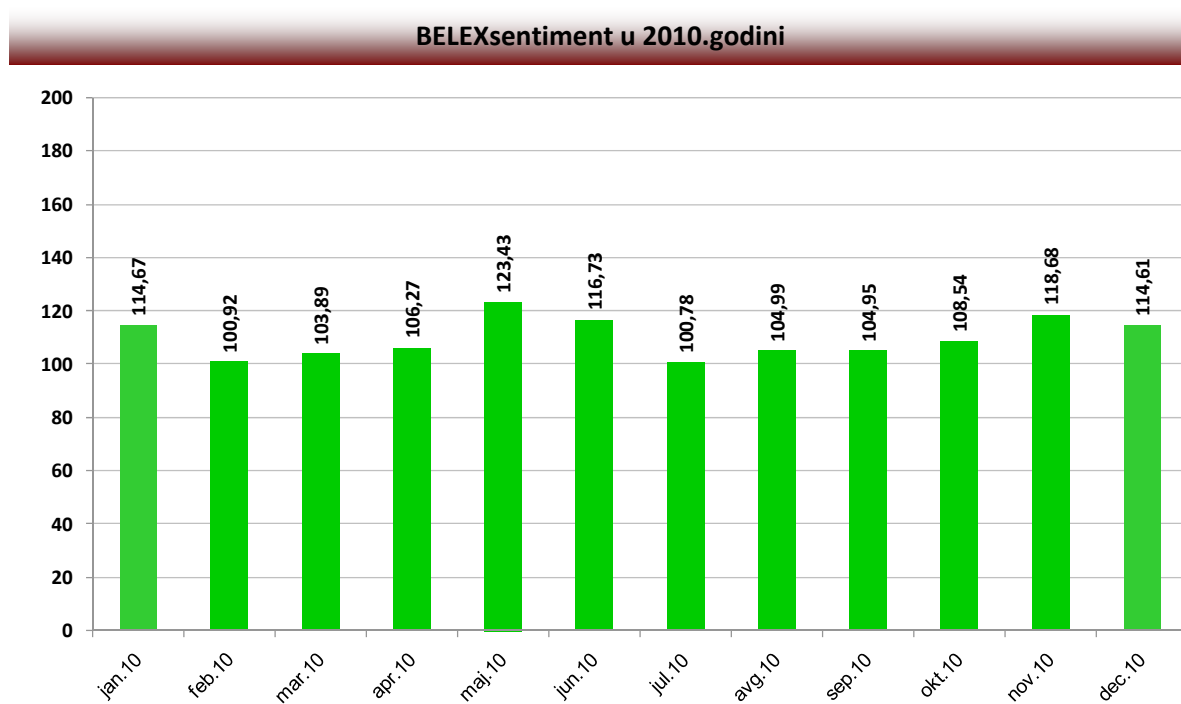
Iako je prethodna godina bila veoma izazovna u pogledu obezbeđivanja minimalne likvidnosti na tržištu, jer su niski nivoi prometa odbijali većinu investitora od aktivnog trgovanja, broj market mejkera je ostao nepromenjen.

Usled pripajanja člana Berze, Synergy Capitala u sistem Erste banke, raskinut je ugovor o market mejkingu, čime su prestale obaveze ovog člana preuzete na hartiji Energoprojekt holding a.d. Beograd. Sa druge strane, AC broker je tokom maja započeo aktivnost market mejkinga na akcijama Agrobanke a.d. Beograd tako da je broj aktivnih market mejkera tokom godine ostao nepromenjen.

Početkom godine, u skladu sa dugoročnim planom povećanja aktivnosti market mejkera, Beogradska berza je blago pooštrila uslove koje članovi, koji preuzimaju ovu funkciju, moraju da ispunjavaju. Naime, povećane su količine minimalne kotacije i u apsolutnom i u relativnom iznosu, prevashodno da bi se jasno ukazalo na smer kojim će se ova funkcionalnost razvijati. Sa druge strane, Berza je polovinom juna omogućila market mejkerima posebnu vrstu naloga, kojom im je značajno olakšan proces trgovanja, kao i mogućnost praćenja ispunjenosti zadatih uslova.

4. Pokazatelji Beogradske berze

BELEXsentiment

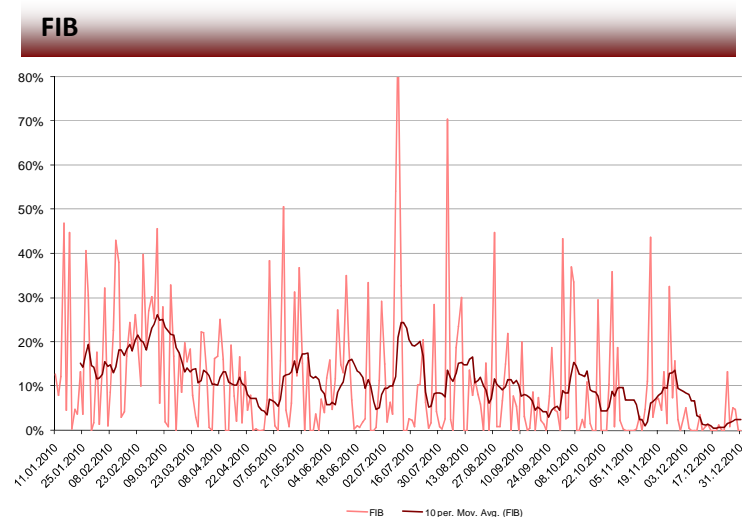
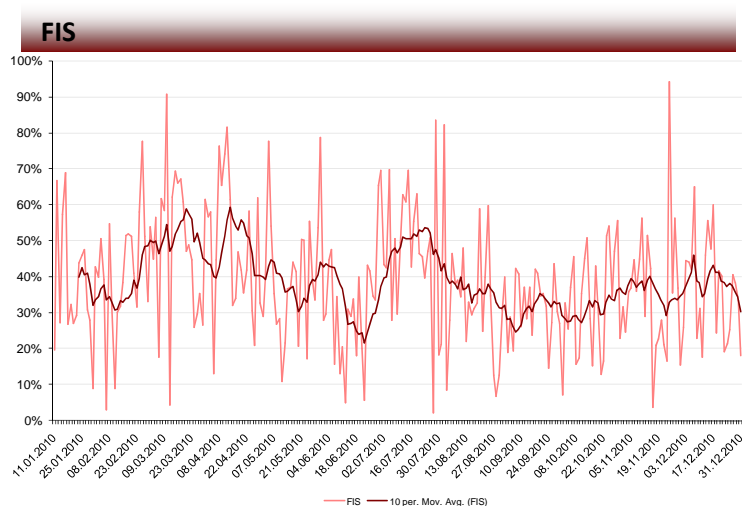

Pozitivna očekivanja investitora, započeta još u septembru 2009. godine smirivanjem ekonomske krize u vodećim svetskim ekonomijama, ostala su na približno ujednačenom nivou, u okviru zelene zone, sve do kraja 2010. godine.

U tom smislu, može se konstatovati da su očekivanja članova Berze, portfolio menadžera investicionih i penzionih fondova, kao i investicione javnosti imala pozitivniji tok kretanja u odnosu na dešavanja na tržištu, očekujući, tokom većeg dela godine, barem neznatno poboljšanje situacije u odnosu na prethodni mesec. Nažalost, to se često nije događalo. Promenljivi smer kretanja oba indeksa Beogradske berze praćen skromnim prometima, dominantno izazvanih rezidualima krize, bili su logičan sled događaja i nisu omogućili ostvarivanje pozitivnih očekivanja u željenom obimu. Naravno, i u okviru zelene zone BELEXsentimenta postojala su kolebanja gde je do smanjenja optimizma dolazilo najčešće krajem kvartala.

5. Struktura trgovanja

FIT, FIS, FIB

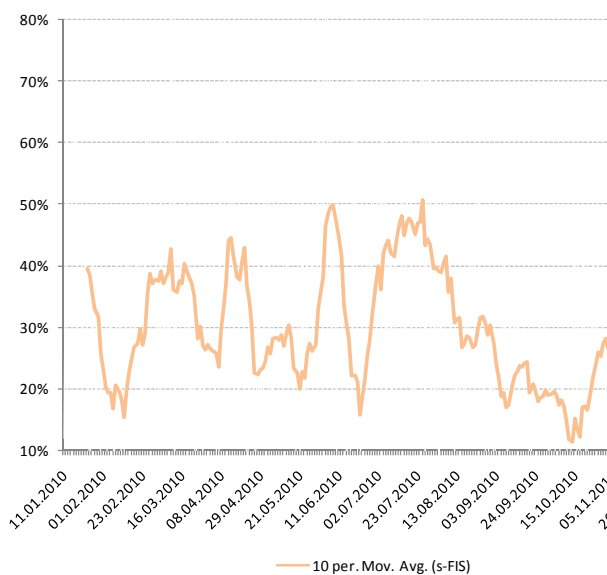

2010	FIS	b-FIS	s-FIS	FIB	FIT
jan.10	38,41%	41,36%	35,46%	22,12%	35,11%
feb.10	23,88%	34,29%	13,47%	22,89%	23,80%
mar.10	54,08%	74,27%	33,88%	11,28%	45,37%
apr.10	51,92%	69,30%	34,53%	3,88%	45,93%
maj.10	44,05%	66,38%	21,72%	15,34%	39,00%
jun.10	32,02%	29,57%	34,47%	12,42%	28,06%
jul.10	45,25%	34,83%	55,68%	41,72%	43,69%
avg.10	28,83%	29,26%	28,40%	15,34%	25,37%
sep.10	33,34%	44,85%	21,83%	5,16%	25,62%
okt.10	30,44%	41,02%	19,86%	13,98%	27,22%
nov.10	41,54%	51,06%	32,03%	3,06%	32,95%
dec.10	38,69%	50,59%	26,79%	0,80%	34,65%
2010	38,24%	48,69%	27,80%	15,34%	33,62%

Na Beogradskoj berzi je tokom 2010. godine evidentiran pad učešća stranih investitora u trgovanju akcijama, dok je, sa druge strane, u trgovanju obveznicama zabeležena najviša godišnja vrednost učešća stranih još od 2005. godine, kada je započeto izračunavanje ovih pokazatelja. Povećano učešće stranaca u trgovanju obveznicama se u najvećoj meri odnosilo na prodaju hartija sa bližim rokovima dospeća, dok se serijama sa kasnijim dospećima trgovalo u nešto manjem obimu, ali sa naglašenom aktivnošću na kupovnoj strani. Imajući u vidu prevashodnu zainteresovanost stranih investitora za trgovanje akcijama i istovremeno smanjenje prometa ovim hartijama u 2010. godini, jasno je da se odsutnost stranaca, usled konsolidovanja sopstvenih pozicija na velikim svetskim tržištima, značajno osetilo na domaćem tržištu kapitala.

Učešće stranih investitora u ukunom trgovanju (FIT) smanjeno je u odnosu na prethodnu godinu za 20,6% i iznosilo je 33,6%. Učešće stranih investitora u trgovanju obveznicama (FIB) prosečno dnevno je iznosilo 15,3% što predstavlja povećanje od 63% u odnosu na prethodnu godinu. Najveća aktivnost stranaca u trgovanju obveznicama zabeležena je u trećem kvartalu.

Učešće stranih investitora u prodaji

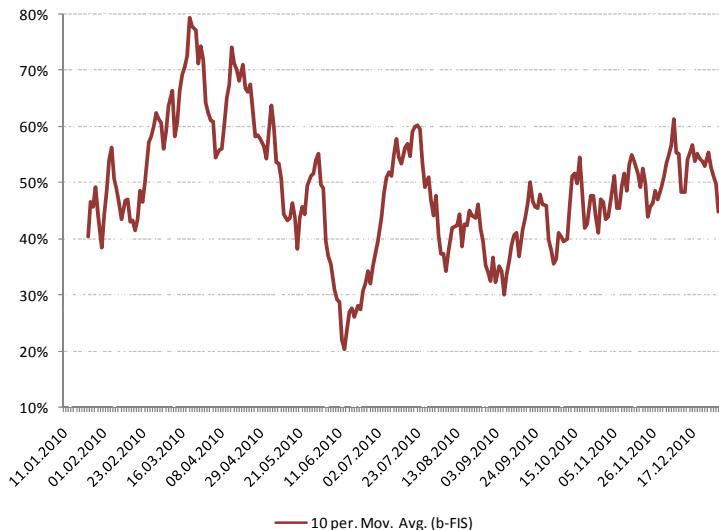

Učešće stranih investitora u trgovanju akcijama (FIS) prosečno dnevno je iznosilo 38,2% što je za 18,5% manja vrednost od prošlogodišnje.

Učešće stranaca na kupovnoj strani akcija (b-FIS) na kraju godine inosilo je 48,7% što je za 93,2% veća vrednost u odnosu na prošlogodišnju, dok je učešće na prodajnoj strani (s-FIS) zabeležilo pad na godišnjem nivou od 59,5% i na kraju godine iznosilo 27,8%. Posmatrajući učešće stranaca u trgovanju može se primetiti značajan pomak u odnosu na prethodnu godinu kada su stranci više prodavali nego što su kupovali akcije.

Veliki disparitet između ova dva pokazatelja u korist kupovne strane, poslednji put je zabeležen 2007. godine i može predstavljati značajan pokazatelj povećanog interesovanja stranih investitora za dešavanja na srpskom tržištu kapitala i njihovog postepenog povratka na pozicije koje su ranije zauzimali.

Učešće stranih investitora u kupovini

6. Informacioni servisi Beogradske berze

Bloomberg

THOMSON REUTERS

Interactive Data

europoint™

TELETRADER
A STEP AHEAD OF THE MARKET

TickTail

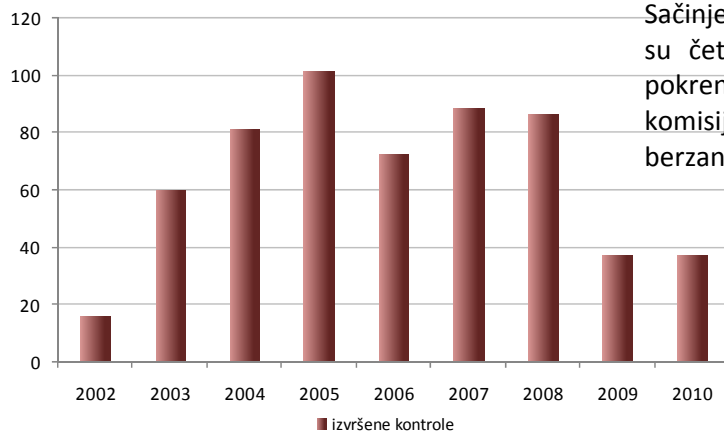
Putem Data Feed servisa za diseminaciju podataka iz trgovanja, Berza distribuira trgovačke podatke u realnom vremenu. Distribuiraju se podaci o trenutnim cenama hartija od vrednosti, dubini, zaključenim transakcijama, indeksima, kao i korporativne vesti listiranih kompanija i kompanija uključenih u indeksnu korpu BELEX15. Tokom 2010. godine intenzivirane su aktivnosti na promociji servisa i privlačenju novih data vendara.

Beogradska berza ima šest data vendara, domaćih i stranih, ovlašćenih za distribuciju podataka iz trgovanja. Na ovaj način podaci iz trgovanja na Beogradskoj berzi dostupni su krajnjim korisnicima na globalnom nivou. Istovremeno, fizička i pravna lica imaju mogućnost praćenja trgovanja u realnom vremenu preko BELEX.info i SMS servisa. Članovi Berze, imaju mogućnost da kroz „Osnovni paket“ i „Paket plus“ preuzimaju podatke, formiraju sopstvene baze podataka za potrebe dalje obrade i analize, kao i da vrše njihovu dalju redistribuciju klijentima sa kojima imaju potpisane ugovore o vršenju brokerskih usluga, a preko svojih trgovačkih aplikacija. U 2010. godini aktiviran je i „start-stop“ SMS servis koji korisnika svakodnevno obaveštava o ceni na zatvaranju, najvišoj i najnižoj dnevnoj ceni, procenutalnoj promeni cene i dnevnom obimu trgovanja za izabranu hartiju od vrednosti. Krajem godine zainteresovanim korisnicima (pravnim licima), Berza je ponudila potpuno novi proizvod – prospekte izdavalaca. Ovaj informacioni servis omogućava pristup i preuzimanje sadržaja berzanskih prospekata svih izdavalaca čije su akcije uključene u trgovanje u .xml formatu.

7. Nadzor i kontrola

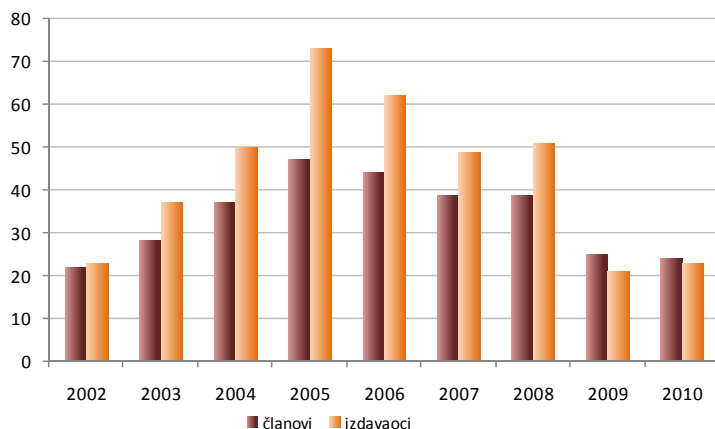
Tokom godine izvršeno je 37 kontrola dokumentacije i poslovnih knjiga 24 člana Berze, a koja se odnosila na trgovanje akcijama 23 izdavaoca.

Broj izvršenih kontrola po godinama

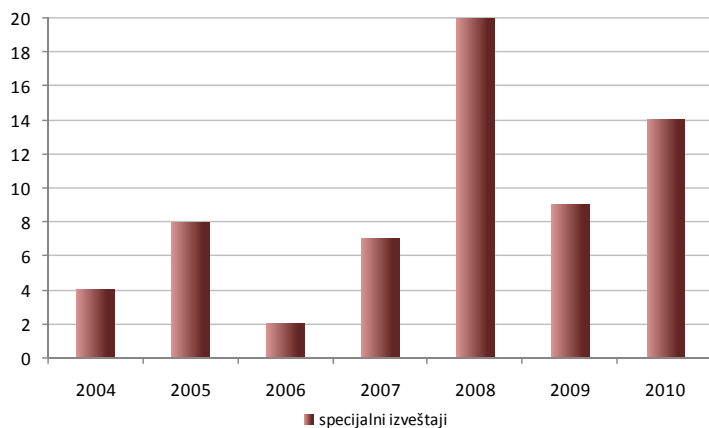

Sačinjeno je 14 Specijalnih izveštaja, izrečene su četiri opomene berzanskog kontrolora i pokrenut je jedan postupak pred nadležnom komisijom Berze za utvrđivanje postojanja berzanskih prekršaja i izricanje mera i kazni.

Kontrole članova i izdavalaca

Specijalni izveštaji kontrole

Izveštaj o poslovanju Beogradske berze za 2010. godinu

8. Listing

8.1. Berzansko tržište

Vlasničke hartije od vrednosti

Aktivnosti Komisije za listing i kotaciju u 2010. godini bile su prevashodno usmerene na praćenje priprema javnih preduzeća za čije akcije je očekivano uključivanje na berzansko tržište, kao i na motivisanje kompanija da izvrše listiranje svojih hartija na Prime ili Standard marketu Berze.

Tokom godine, obične akcije izdavalaca **NIS a.d. Novi Sad** su uključene na listing A - Prime market Beogradske berze. Listiranje akcija NIS, kao prve privatizovane javne kompanije na berzanskom tržištu, imalo je višestruki pozitivan uticaj na tržište kapitala, u smislu povećanja tržišne kapitalizacije Berze i doprinosa kvalitativnoj i kvantitativnoj ponudi na tržištu kapitala Srbije.

Takođe, u toku godine izvršene su izmene prethodno donetih rešenja za listing i kotaciju Berze o prijemu na Prime Market akcija izdavalaca:

- ✓ **Sojaprotein a.d. Bečej** - povećan je broj akcija uključenih na Prime Market, kao rezultat pretvaranja neraspoređene dobiti u osnovni kapital i izdavanja 2.223.540 komada akcija, tako da je nakon ove promene ukupan broj akcija ovog izdavaoca na berzanskom tržištu je 9.844.844,
- ✓ **Energoprojekt Holding a.d. Beograd** – izvršeno je povećanje nominalne vrednosti izdatih akcija, kao rezultat pretvaranja dela neraspoređene dobiti izdavaoca u osnovni kapital. Nakon ove promene ukupan broj akcija Energoprojekt holdinga na berzanskom tržištu iznosi 9.467.810 komada običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 440,00 dinara.

Spisak izdavalaca čije su akcije bile uključene na berzansko tržište krajem 2010. godine dat je u sledećem tabelarnom prikazu:

B E R Z A N S K O T R Ž I Š T E	
Prime Market	Standard Market
Tigar a.d. Pirot Energoprojekt Holding a.d. Beograd Sojaprotein a.d. Bečej NIS a.d. Novi sad	Alfaplam a.d. Vranje Metalac a.d. Gornji Milanovac Komerrijalna Banka a.d. Beograd

Državne hartije od vrednosti – obveznice Republike Srbije

U maju 2010. godine izvršeno je delistiranje obveznica Republike Srbije serije A2010, kojima se na berzanskom tržištu trgovalo od 9. 9. 2002. godine do 20. 5. 2010. Godine.

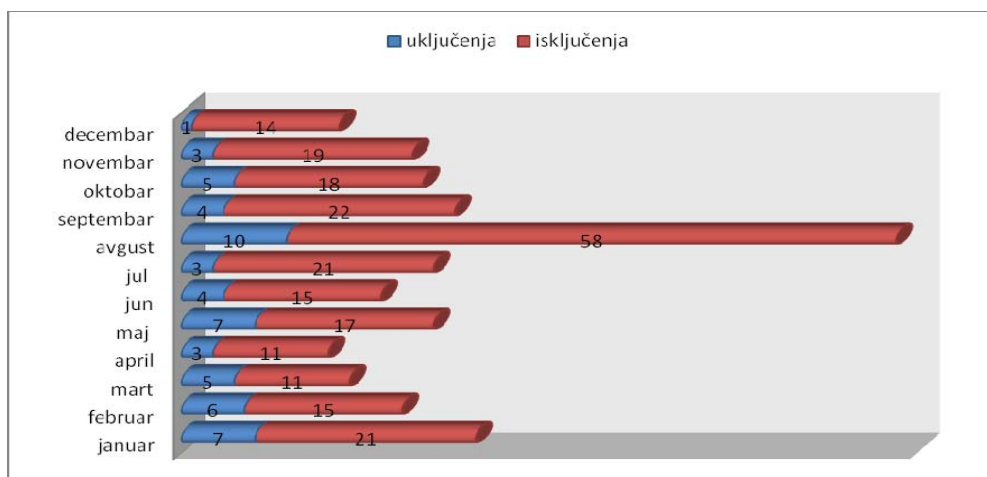
8.2. Vanberzansko tržište

Trend povećanog broja isključenja u odnosu na broj uključenih kompanija nastavljen je tokom 2010. godine. Interesantno je da je broj izdavalaca čije su akcije isključene sa vanberzanskog tržišta (242) četiri puta veći u odnosu na broj onih čije su akcije uključene na ovaj tržišni segment (57).

Uzimajući u obzir da je za 12 izdavalaca izvršeno isključenje i ponovno uključenje njihovih akcija sa novim ISIN brojem, zbog izvršene zamene postojećih akcija usled postupka izdavanja akcija bez javne ponude, možemo konstatovati da su na vanberzansko tržište u toku godine primljene akcije 45 izdavalaca koje nisu bile predmet sekundarne trgovine u prethodnom periodu. Takođe, uključena je i emisija korporativnih obveznica NLB banke. Ukupno je emitovano 4.610 komada dugoročnih kuponskih obveznica ove banke, sa nominalnom vrednošću od 100.000 dinara.

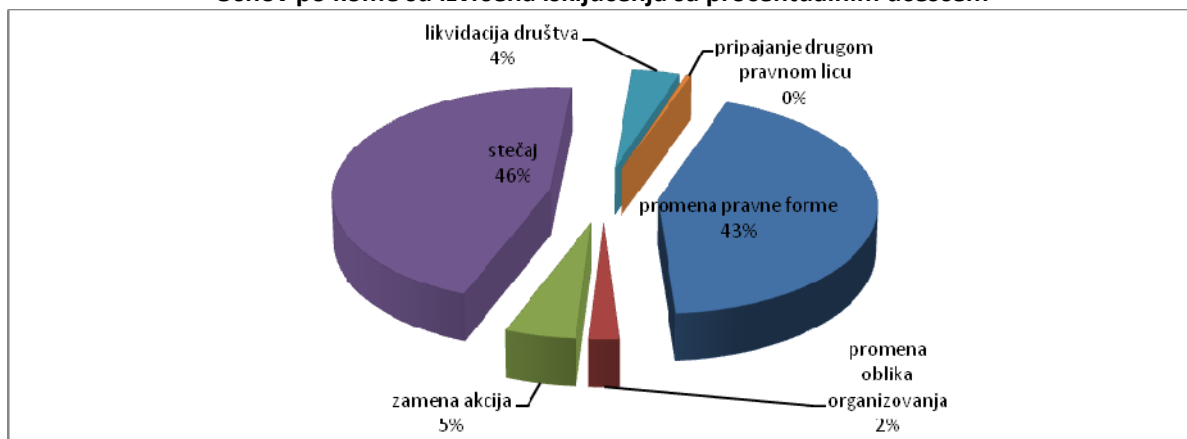
Kada je reč o zakonskoj i ugovornoj obavezi izdavalaca koja se odnosi na istinito i blagovremeno obaveštavanje investicione javnosti, odnosno inoviranje berzanskog prospekta, oko 33% izdavalaca čije su se akcije krajem godine nalazile na vanberzanskom tržištu nije ispoštovalo ovu obavezu, Odnosno, obavezu inoviranja prospekta u propisanom roku ispunilo je samo 15% kotiranih društava, dok je istu obavezu do kraja godine ispunilo 66% izdavalaca čije akcije su uključene na vanberzansko tržište.

Rastući trend isključenja u odnosu na broj uključenih hartija, zabeležen i u prethodnom periodu, nastavljen je i tokom godine. Na ovakav odnos broja isključenih prema broju uključenih izdavalaca, pored nepovoljne makroekonomske situacije u Srbiji, koja je uslovila pokretanje postupaka stečaja velikog broja privrednih društava, uticala je i očekivana koncentracija vlasništva u subjektima privatizovanim po prethodnim zakonima, čime su ispunjeni uslovi za promenu njihove pravne forme i nastupanja razloga za isključenje sa Berze.

Ukupan broj donetih rešenja o isključenju akcija sa tržišta Beogradske berze u 2010. godini je 242, od čega je 11 akcija u istom periodu ponovo uključeno na vanberzansko tržište. Razlozi isključenja su promena pravne forme (105 izdavalaca), promena oblika organizovanja (5 izdavalaca), zamena akcija (12 izdavalaca), stečaj (110 izdavalaca), likvidacija društva (9 izdavalaca) i prestanak subjektiviteta usled statusne promene izdavaoca, pripajanjem drugom pravnom licu (1 izdavalac).

Osnov po kome su izvršena isključenja sa procentualnim učešćem

Konačni broj izdavalaca čije su se akcije zaključno sa krajem decembra 2010. godine nalazile na vanberzanskom tržištu iznosio je 1.570, koji su imali 1.596 kotiranih emisija akcija.

8.3. Sektorska klasifikacija izdavalaca

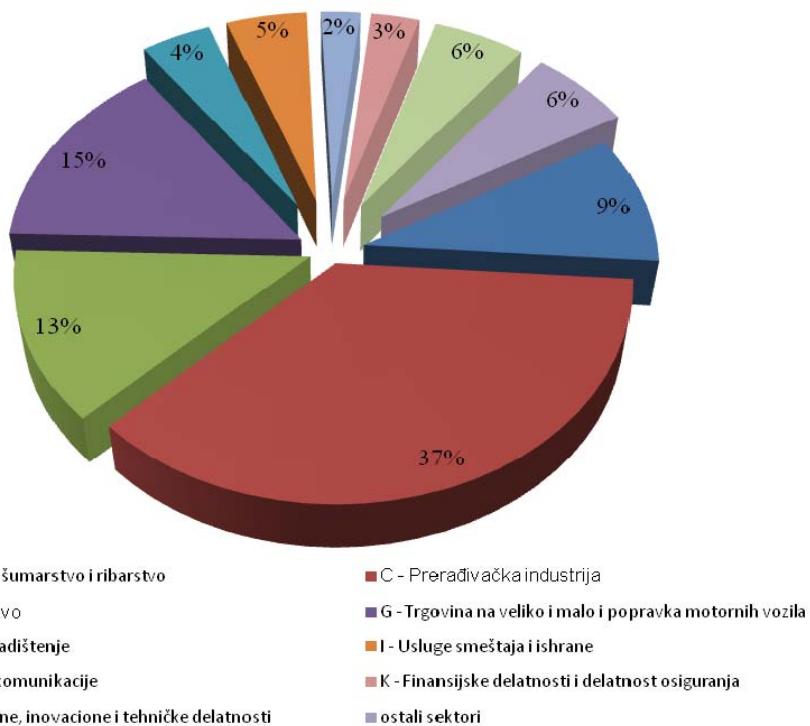
Donošenjem Zakona o klasifikaciji delatnosti i Uredbe o klasifikaciji koja se primenjuje od 12. 8. 2010. godine, dat je pravni osnov za potpuno usklađivanje klasifikacije privrednih delatnosti u Republici Srbiji sa klasifikacijom koju primenjuju sve zemlje Evropske Unije i većina Evropskih država (NACE Rev. 2).

Sektorska klasifikacija izdavalaca čijim se akcijama trguje na tržištu Beogradske berze automatski je prilagođena i usklađena sa podacima Agencije za privredne registre u BELEX sistemu za trgovanje.

Od ukupno 1.570 izdavalaca na tržištu Beogradske berze, preko 70% klasifikovano je u sledeća četiti sektora: Prerađivačka industrija – 574 izdavalaca, Trgovina na veliko i malo i popravka motornih vozila – 230 izdavalaca, Građevinarstvo - 200 izdavalaca i Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo – 149 izdavalaca. U odnosu na prethodnu klasifikaciju, najveća smanjenja u broju izdavalaca zabeležena su u sektorima: “Prerađivačke industrija” za 4% i “Aktivnosti u vezi sa nekretninama, iznajmljivanjem i poslovnim aktivnostima” za 7%.

Prikaz o sektorskoj klasifikaciji ne sadrži podatke o ostalim sektorima koji su utvrđeni Zakonom, imajući u vidu da izdavaoci čije su hartije od vrednosti uključene na tržišta Berze, prema svojoj pretežnoj delatnosti, nisu razvrstani u te sektore.

Sektorska klasifikacija delatnosti izdavaoca u 2010

9. Članovi Berze

Status člana Beogradske berze, na dan 31.12.2010. godine imalo je **68 članova**, od toga:

- ✓ 45 brokersko-dilerskih društava, sa dozvolom za obavljanje brokerskih i dilerskih poslova,
- ✓ 6 brokersko-dilerskih društava, sa dozvolom za obavljanje brokerskih poslova i
- ✓ 17 ovlašćenih banaka, sa dozvolom obavljanja brokerskih i dilerskih poslova u posebnom organizacionom delu banke.

ČLANOVI BERZE na dan 31.12.2010. godine		
Brokersko dilerska društva	1. AB Invest a.d.Beograd	27. Ilirika investments a.d. ,Beograd
	2. ABC broker a.d.Beograd	28. Imtel trade a.d. ,Beograd
	3. Ac - broker a.d. Beograd	29. InterCapital Securities a.d. Beograd
	4. A broker a.d. Beograd	30. Intercity broker a.d. ,Beograd
	5. AS financial center a.d. Beograd	31. Invest broker a.d. ,Beograd
	6. Athena Capital a.d. Beograd	32. Jorgić broker a.d. ,Beograd
	7. Belgrade Independent broker a.d. Beograd	33. KBC Securities a.d. ,Beograd
	8. Beo monet a.d. ,Beograd	34. Kbk broker a.d.,Beograd
	9. Broker Point a.d. ,Beograd	35. M&V Investments a.d. ,Novi Sad
	10. Capital broker a.d.,Niš	36. Makler invest a.d. ,Beograd
	11. Citadel securities a.d. ,Beograd	37. Mediolanum invest a.d. ,Beograd
	12. Convest a.d. ,Novi Sad	38. Meridian Invest a.d. ,Beograd
	13. Delta broker a.d. ,Beograd	39. Momentum Securities a.d. Novi Sad
	14. Dil broker a.d. ,Beograd	40. Olimpia Invest a.d. ,Beograd
	15. Dunav Stockbroker a.d. ,Beograd	41. Probroker a.d.,Beograd
	16. East west invest a.d. ,Beograd	42. Sab Monet a.d. ,Beograd
	17. Emissio broker a.d. ,Beograd	43. Sbd broker a.d. ,Subotica
	18. Energo broker a.d. ,Beograd	44. Sinteza Invest Group a.d.,Beograd
	19. Euro fineks broker a.d. ,Beograd	45. Šumadija broker a.d. ,Kragujevac
	20. Fidelity broker a.d. ,Novi Sad	46. Tandem financial a.d. ,Novi Sad
	21. Fima International a.d. ,Beograd	47. TDK broker a.d. ,Čačak
	22. Fimaks broker a.d. ,Beograd	48. Tema broker a.d. ,Beograd
	23. First Global Brokers a.d. ,Beograd	49. Tezoro broker a.d. ,Beograd
	24. Galenika broker a.d. ,Beograd	50. Tradeville a.d.,Beograd
	25. Hypo Alpe-Adria-Securities a.d. Beograd	51. Tržište novca a.d. ,Beograd
	26. I2R broker a.d. ,Novi Sad	
Ovlašćene banke	1. Agrobanka a.d. ,Beograd	10. Erste bank a.d. Novi Sad
	2. Alpha bank Srbija a.d. ,Beograd	11. Razvojna banka Vojvodine a.d. Novi Sad
	3. Banca Intesa a.d. ,Beograd	12. Privredna banka a.d. ,Beograd
	4. Banka Poštanska štedionica a.d. ,Beograd	13. Raiffeisen banka a.d. ,Beograd
	5. Čačanska banka a.d. ,Čačak	14. Societe Generale Banka Srbija a.d.Beograd
	6. Credy banka a.d. ,Kragujevac	15. UniCredit Bank Srbija a.d. Beograd
	7. Eurobank EFG a.d.,Beograd	16. Vojvođanska banka a.d. ,Novi Sad
	8. Jubmes banka a.d.,Beograd	17. Volksbank a.d.,Beograd
	9. Komercijalna banka a.d. ,Beograd	

Izveštaj o poslovanju Beogradske berze za 2010. godinu

Status člana Beogradske berze u 2010. godini stekla je Erste Bank a.d. Novi Sad sa dozvolom za obavljanje delatnosti ovlašćene banke u okviru Direkcije brokersko dilerskih poslova.

Istovremeno, dobrovoljni prestanak članstva na Berzi realizovan je za 10 članova, dok je u šest slučajeva izvršena izmena rešenja o sticanju/zadržavanju statusa člana Berze, najčešće zbog proširivanja delatnosti, ali i zbog sužavanja delatnosti ili promene poslovnog imena člana Berze.

9.1. Aktivnost članova Berze

Prvih pet članova Berze u ukupnom ostvarenom prometu

Član Berze	Vrednost prometa	% učešće
M&V Investments a.d. , Novi Sad	5.230.228.461,90	12,69%
Komercijalna banka a.d. , Beograd	2.920.995.530,40	7,09%
KBC Securities a.d. , Beograd	2.620.936.026,62	6,36%
Dunav Stockbroker a.d. , Beograd	1.751.996.451,86	4,25%
Banka Poštanska štedionica a.d. , Beograd	1.625.540.181,59	3,94%

Prvih pet članova Berze u ukupnom realizovanom broju transakcija

Član Berze	broj transakcija	% učešće
Banka Poštanska štedionica a.d. , Beograd	668.175	46,05%
Dunav Stockbroker a.d. , Beograd	166.293	11,46%
M&V Investments a.d. , Novi Sad	62.739	4,32%
Delta broker a.d. , Beograd	60.759	4,19%
Vojvođanska banka a.d. , Novi Sad	57.029	3,93%

9.2. Market mejkeri na Beogradskoj berzi

Član Berze	Market mejker u trgovanju akcijama izdavaoca
Ac - broker a.d., Beograd	Agrobanka a.d. Beograd
InterCapital Securities a.d., Beograd	Tigar a.d. Pirot
M&V Investments a.d., Novi Sad	Metalac a.d. Novi Sad
Sinteza Invest Group a.d., Beograd	Soja protein a.d. Bečej
Sinteza Invest Group a.d., Beograd	Veterinarski zavod Subotica a.d. Subotica

U 2010. godini, član Berze - AC broker a.d. Beograd potpisao je Ugovor o market mejkingu u trgovanju akcijama izdavaoca Agrobanka a.d. Beograd, a zbog dobrovoljnog prestanka članstva na Berzi raskinut je ugovor sa članom Berze - Synergy capital a.d. Beograd koji je obavljao poslove market mejkinga u trgovanju akcijama-izdavaoca Energoprojekt holding a.d. Beograd.

10. Informaciono-tehničke operacije i poslovi tehničko-tehnološkog razvoja

Tokom godine, u oblasti informaciono-tehnoloških poslova, obavljane su sledeće aktivnosti:

1. Održavanje infrastrukture i dnevne aktivnosti;
2. Modifikacija sistema za trgovanje BELEXFIX;
3. Modifikacija internet prezentacije Beogradske berze;
4. Modifikacija data feed-a;
5. Modifikacija komunikacione i energetske infrastrukture;
6. Pобољшanje opšte sigurnosti sistema;
7. Modifikacija i održavanje rezervnog sajta;
8. Merenje tačnog vremena;
9. Implementacija trgovačkog sistema BELEXFIX na Montenegroberzi u Podgorici;
10. Razvoj pomoćnih aplikacija.

Modifikacija sistema za trgovanje BelexFIX

Kada je reč o najznačajnijim aktivnostima IT sektora, svakako se izdvaja modifikacija i optimizacija trgovačkog sistema BELEXFIX za potrebe trgovanja akcijama kompanija sa višemilionskom akcionarskom strukturom, sa ciljem omogućavanja obrade velikog broja informacija. Realizacija date aktivnosti, obuhvatala je rad na svim modulima sistema, a realizovana je kroz tri sukcesivna perioda:

- ✓ Optimizacija za prihvatanje 300.000 naloga u sistem za trgovanje i izradu 100.000 zaključnica;
- ✓ Optimizacija za prihvatanje 1.000.000 naloga u sistem za trgovanje i izradu 100.000 zaključnica i
- ✓ Optimizacija podizanja ograničenog broja naloga iz baze sistema u proces trgovanja. Ova aktivnost nije u realizovana u 2010. godini i u toku su završne aktivnosti.

Takođe, obavljena je i modifikacija trgovačkog sistema za potrebe trgovanja korporativnim obveznicama i prihvatanja određenih specifičnih zahteva ovog trgovanja.

Na osnovu zahteva korisnika i novonastalih okolnosti na tržištu obavljena su i odgovarajuća prilagođavanja modula za izveštavanje, dok je u modulu za listing primenjena nova sektorska klasifikacija izdavalaca, u skladu sa zakonskim promenama.

Modifikacija internet prezentacije

U toku 2010. godine izvršeno je i više modifikacija Internet prezentacije Beogradske berze, što je prvenstveno bilo uslovljeno promenama u BELEXFIX sistemu, ali i početkom trgovanja akcijama javnih preduzeća, izmenama sektorske klasifikacije, uvođenjem dužeg istorijskog prikaza podataka o trgovanjima na internet prezentaciji, kao i objavljivanjem trgovačkih podataka berzi iz regiona (Makedonija, Bugarska) na stranicama internet prezentacije Beogradske berze i obrnuto.

Modifikacija komunikacione i energetske infrastrukture

Modifikacija komunikacione i energetske infrastrukture obuhvatila je instalaciju rezervnog optičkog linka između korisnika sistema (članova Berze) i rezervnog sajta Berze, sa ciljem obezbeđenja nesmetanog rada korisnika u slučaju prekida glavnog linka, kao i Instaliranje sopstvenog agregata Beogradske berze na trenutnoj lokaciji Berze.

Izveštaj o poslovanju Beogradske berze za 2010. godinu

Poboljšanje opšte sigurnosti sistema

U cilju poboljšanja bezbednosti informacionog sistema izvršene su sledeće radnje:

- ✓ Uvođenje nove generacije softvera za zaštitu od virusa;
- ✓ Definisane nove politike za korišćenje interneta;
- ✓ Definisane globalne strategije za obezbeđenje sigurnosti podataka;
- ✓ Instalacija File servera za automatsko kopiranje foldera »My documents« zaposlenih Berze, nakon roka za organizaciju dokumenta zaposlenog na personalnom računaru prema uputstvu IT-a i
- ✓ Promena načina rada mail servera, tako da se slanje i prijem mail-ova svih korisnika kopira na jedan mrežni server.

Merenje tačnog vremena

Značaj merenja tačnog vremena, s obzirom na dodelu vremenskog prioriteta nalogu uslovalo je da Beogradska berza definiše kriterijum za preuzimanje tačnog vremena sa jedinstvenog servera Berze za sve učesnike u trgovanju. U tu svrhu je nabavljen i instaliran novi softver na serverskoj i klijentskoj strani. Berzin server tačno vreme preuzima sa interneta preko posebnih sajtova koji obavljaju distribuciju vremena. Pomenuta aktivnost je realizovana tokom jula 2010.

Implementacija sistema BelexFIX na Montenegro berzi

U cilju pripreme za efikasnu realizaciju projekta implementacije BELEXFIX sistema na Montenegro Berzi, zaposleni Beogradske berze su obavili preliminarnu analizu sistema za trgovanje crnogorskih berzi - Montenegroberze i NEX Montenegro berze, koje su u tom trenutku bile u fazi formiranja jedne berze.

Predmet isporuke od strane Beogradske berze su celokupni moduli Trgovanje, Nadzor i neophodni delovi modula Informing, kao i definisanje interfejsa prema Centralnom registru Crne Gore, internet prezentaciji Montenegroberze i modulu za knjigovodstvo.

Pomoćne aplikacije

Kada je reč o pomoćnim aplikacijama razvijenim i modifikovanim u toku 2010. godine u pitanju su:

- ✓ Evidencija i arhiviranje dokumentacije (Dokument management);
- ✓ Aplikacija za magacinsko poslovanje i
- ✓ Aplikacija za personalne poslove Berze.

Virtuelna učionica, edukativni sistem za trgovanje razvijen i implementiran u 2009. godini, modifikovan je prema zahtevima i komentarima korisnika u smislu mogućnosti praćenja portfelja učesnika u trgovanju i efikasno praćenje rada studenata od strane predavača.

10. Marketing i odnosi sa javnošću

Aktivnosti Beogradske berze u 2010. godini u oblasti marketinga i odnosa sa javnošću, bile su koncentrisane na edukaciju najšire javnosti o berzanskom poslovanju, pripremu za trgovanje besplatno dodeljenim akcijama privatizovanih javnih preduzeća, promociju domaćeg tržišta kapitala, kao i razvoj odnosa sa investitorima, uz poštovanje i primenu principa korporativnog upravljanja domaćih kompanija. Navedene aktivnosti su kontinuirano prilagođavane potrebama i zahtevima najšire javnosti, ali i pojedinačnih subjekata, zavisno od stepena njihove zainteresovanosti za berzansko poslovanje, kao i potreba tržišta.

Promocija domaćeg tržišta i izdavalaca hartija od vrednosti

Aktivnosti na promociji domaćeg tržišta kapitala u međunarodnim okvirima započete su u 2010. godini, analizom potencijalnih lokacija za održavanje prve samostalne investitorske konferencije Beogradske berze. Ipak, s obzirom na celokupnu ekonomsku situaciju na međunarodnim tržištima i još uvek aktuelnu finansijsku krizu, predstavljanje domaćih kompanija održano je tek krajem godine u Beču, u saradnji sa drugim berzama regiona, na sada već tradicionalnom Danu tržišta kapitala Jugoistočne Evrope.

Novinu predstavlja činjenica da su se investitorima predstavile i dve rumunske i jedna bugarska kompanija, s obzirom da je dosadašnji uspeh investitorskih konferencija privukao i berze iz Sofije i Bukurešta da se priključe ovom projektu. Na novembarskom Roadshow-u, Srbiju su predstavljale četiri kompanije sa Prime i Standard marketa Beogradske berze: Energoprojekt holding a.d. Beograd, Komercijalna banka a.d. Beograd, Tigar a.d. Pirot i Soja protein a.d. Bečej. Najveći broj investitora odazvao se iz Austrije i Slovenije, ali su predstavnici četiri srpske kompanije imali i sastanke sa investitorima iz Nemačke, Velike Britanije, Švajcarske, Danske, Švedske, Norveške, Lihtenštajna, Poljske, Grčke, Estonije, itd.

Promocija principa korporativnog upravljanja i izgradnja kvalitetnih odnosa sa investitorima sprovedeni su kroz edukacije održane predstavnicima listiranih, ali i drugih kompanija potencijalno zainteresovanih za listiranje, na temu: »Korporativnog upravljanja« i »Savremenih alata za komunikaciju sa investitorima«, kao i kroz brojne edukativne tekstove objavljene u Biltenu Beogradske berze i drugim štampanim glasilima na teritoriji Srbije. Posebna pažnja posvećena je značaju navedenih tema u kontekstu prisutnosti domaćih akcionarskih društava na međunarodnom tržištu kapitala. Krajem godine, u saradnji sa Thomson Reuters-om, u Biltenu Beogradske berze započeto je redovno objavljivanje tekstova na temu odnosa sa investitorima i najnovijih trendova u ovoj oblasti.

Na inicijativu Beogradske berze, nakon obavljenih inicijalnih istraživanja, u drugoj polovini 2010. godine otpočele su i pripreme za dodelu prve nagrade kompaniji koja je ostvarila najbolje odnose sa investitorima tokom godine. Stručna komisija sačinjena od predstavnika brokersko-dilerskih društava, investicionih odeljenja banaka i predstavnika medija ocenjivala je nastup domaćih kompanija prema investitorima na osnovu 10 kriterijuma, među kojima su blagovremenost, sveobuhvatnost i kvalitet objavljenih periodičnih izveštaja, odnos menadžmenta i zaposlenih zaduženih za odnose sa investitorima prema investitorima, dvojezična (srpsko engleska) komunikacija i informisanje, iskorišćenost internet prezentacije kompanije za potrebe odnosa sa investitorima itd. Metodologija, rezultati istraživanja i preporuke za naredni period objavljeni su u okviru prezentacije na Devetoj međunarodnoj konferenciji Beogradske berze, održanoj u novembru.

Izveštaj o poslovanju Beogradske berze za 2010. godinu

Saradnja sa medijima

Saradnja sa domaćim i regionalnim medijima, kao i prethodnih godina, najvećim delom se obavljala kroz distribuciju standardizovanih dnevnih i nedeljnih izveštaja o trgovanju, dnevnog i mesečnog Biltena Berze, na srpskom i engleskom jeziku, kao i brojnih tematskih tekstova edukativnog karaktera. Bilten je sadržinski i vizuelno unapređen i distribuirao se u elektronskom formatu. Nova verzija Biltena upotpunjena je većim brojem statističkih podataka, stručnim i edukativnim tekstovima, izvodima iz domaće i inostrane štampe, a unapređene su i stranice data vendora (REUTERS i Teletrader) i dr.

Tokom 2010. godine ispoljena je značajna zainteresovanost medija i javnosti za berzansko poslovanje na temelju besplatne dodele akcija privatizovanih javnih preduzeća građanima Srbije. Beogradska berza je adekvatno odgovorila na zahteve javnosti, i za štampane medije pripremila kratke edukativne i informativne tekstove, prilagođene najširoj strukturi čitalaca, koji su dostavljani, dnevnim i nedeljnim listovima, novinskim agencijama, internet portalima i radio i televizijskim stanicama. Takođe, na internet stranicama Berze objavljeni su informativni tekstovi u rubrici: »Želite da trgujete?«, kao i serija tekstova objavljenih u Press kutku Berze.

Krajem avgusta, nekoliko dana pre početka trgovanja akcijama NIS-a, održana je Konferencija za štampu, u sklopu koje je organizovana i prezentacija Naftne industrije Srbije. Tom prilikom predstavnici kompanije upoznali su medije, predstavnike brokersko-dilerskih društava, investicionih i penzionih fondova, potencijalne investitore i najširu javnost, sa poslovanjem NIS-a i planiranim aktivnostima.

Zainteresovanost medija za berzansko poslovanje i Berzu, u kontekstu besplatnih akcija, kulminirala je prvog dana trgovanja akcijama Naftne industrije Srbije (30. avgusta 2010.) kada je iz prostorija Berze uživo izveštavalo više od deset radio-televizijskih stanica iz zemlje i inostranstva. Podaci dobijeni press clipping analizom pokazali su da je Beogradska berza tokom 2010. godine bila adekvatno zastupljena u gotovo svim relevantnim domaćim štampanim i elektronskim medijima, uz istovremenu rastuću prisutnost u regionalnim medijskim servisima.

Ankete

U cilju identifikovanja potreba i zahteva posetilaca internet prezentacije Beogradske berze, u januaru 2010. godine postavljena je prva anketa na internet adresi www.belex.rs, pomoću koje su istražene navike i potrebe redovnih korisnika ovog oblika komunikacije. Na osnovu najvećeg broja zahteva učesnika ankete, u februaru 2010. na internet prezentaciji omogućeno je prikazivanje grafičkih istorijskih podataka o hartijama od vrednosti i indeksima do 3 godine u nazad.

Naredno istraživanje javnog mnjenja o berzanskom poslovanju u Srbiji obavljeno je krajem maja, u saradnji sa dnevnim listom Danas, objavljivanjem ankete na internet prezentaciji www.danas.rs. Osnovni cilj ankete bilo je utvrđivanje stepena informisanosti javnosti o berzanskom poslovanju, u sklopu priprema za uključivanje akcija javnih preduzeća u trgovanje na Berzi.

Nakon sprovedenih istraživanja, a uz medijsku podršku, pripremljena je serija edukativnih kurseva o osnovama berzanskog poslovanja, besplatnih za građane.

Izveštaj o poslovanju Beogradske berze za 2010. godinu

Edukativne aktivnosti

U okviru edukativnih aktivnosti, u 2010. godini je zapaženo povećano interesovanje javnosti za opšte i specijalističke kurseve Berze u trajanju od jednog do tri dana. Kursevi koji su se našli u fokusu zainteresovanih za berzansko poslovanje su: "Osnovni kurs o Berzi" i "Tehnička analiza" - osnovni i napredni nivo. Krajem godine, započeti su trodnevni specijalistički kursevi posvećen analizi investicija u hartije u vrednosti, sa posebnim akcentom na osnove fundamentalne i tehničke analize, koji su dali dobru osnovu za dalja usavršavanja u okviru specijalističkih kurseva Berze.

U sklopu priprema za početak trgovanja akcijama Naftne industrije Srbije, početkom avgusta, u prostorijama Berze, organizovan je osnovni kurs o Berzi za predstavnike poštanskih filijala u Srbiji. Prethodno je, u saradnji sa Jedinstvenom sindikalnom organizacijom Naftne industrije Srbije, a kasnije i Sektorom za manjinske akcionare, održano nekoliko kurseva za zaposlene, i to u Novom Sadu, Beogradu i Pančevu.

U saradnji Beogradske berze, Visoke poslovne škole iz Valjeva (VIPOS) i Regionalne privredne komore Valjeva, u Valjevu su održani seminari: „Korporativno upravljanje“ i “Upoznajte se sa Beogradskom berzom”

Kao i prethodnih godina, i tokom 2010. Berza je imala svoje mesto i u programima domaćih obrazovnih institucija (srednjih škola i fakulteta). Tokom godine, Berzu je posetilo tridesetak grupa studenata i srednjoškolaca, pri čemu je jedna poseta imala i međunarodni karakter. U okviru saradnje sa obrazovnim institucijama, posebno su organizovani i održani kursevi o osnovama berzanske trgovine za studente Ekonomskog fakulteta iz Beograda, Visoke poslovne škole iz Valjeva, Visoke ICT škole iz Beograda, Tehničkog fakulteta iz Čačka, studente okupljene oko studentske organizacije „Beogradska trgovačka omladina“ i učenike Evropske poslovne škole „Milutin Milanković“ iz Beograda. Tokom godine, Berza je nastavila sa promocijom berzanskog poslovanja putem projekta „Virtuelna učionica – Beogradska berza“ čiji je osnovni cilj da studentima olakša razumevanje berzanskog poslovanja, a fakultetima da u praktičnoj nastavi koriste savremene berzanske alate.

Početak decembra u prostorijama Beogradske berze održana je i prezentacija za sudije i sudijske pomoćnike Privrednog suda u Beogradu, na temu: Regulatorni okvir rada organizovanog tržišta hartija od vrednosti.

Deveta međunarodna konferencija

U okviru Devete međunarodne Konferencije Beogradske berze, koja je 18. novembra održana u beogradskom Hotelu Continental, preko 150 učesnika iz zemlje i inostranstva, razmatralo je aktuelne teme koje se odnose na perspektive i stabilnost finansijskih tržišta, proces pristupanja Srbije Evropskoj uniji, kao i savremene trendove i rešenja koja će uticati na razvoj tržišta kapitala u narednom periodu.

Teme koje su 2010. godine bile u centru pažnje berzanskih stručnjaka grupisane su u okviru sledećih panela:

- ✓ Finansijsko tržište - kako do stabilnosti? - gde je, između ostalog, zaključeno da dodatni podstrek stabilnosti finansijskog tržišta i razvoja domaćeg tržišta kapitala može dati upravo razvoj i pojednostavljenje funkcionisanja tržišta korporativnih obveznica.

Izveštaj o poslovanju Beogradske berze za 2010. godinu

- ✓ Tržište kapitala Srbije na putu ka EU – kojom prilikom su izložena praktična iskustva država koje su se priključile Evropskoj uniji, uz pojedinačne preporuke u vezi prihvatanja i usvajanja obavezne zakonske regulative EU, ali i novog načina i kulture poslovanja.
- ✓ Finansijske inovacije - nove tehnologije – sa zaključkom da nove tehnologije mogu doneti i donose značajna unapređenja, ali istovremeno i nove izazove za regulatore i organizatore tržišta kapitala.

U toku Konferencije održana su i specijalna predavanja na temu upotrebe Scorecard-a (IFC), trenutnog stanja u oblasti odnosa sa investitorima u zemljama u okruženju (USAID PFS Program), kao i predstavljanje tržišta kapitala Republike Srpske. Takođe, po prvi put, na 9. Međunarodnoj konferenciji Berze dodeljena je nagrada za najkvalitetnije odnose sa investitorima ostvarene u prethodnom periodu od strane domaćih kompanija.

Međunarodna saradnja

U sklopu međunarodne saradnje, predstavnik Beogradske berze prisustvovao je radionici za medije i odnose sa javnošću u berzanskom poslovanju u organizaciji Federacije evro-azijskih berzi, 19. i 20. januara 2010. godine u Istanbulu. U okviru radionice predstavnici berzi članica asocijacije imali su priliku da se upoznaju sa najnovijim dostignućima i trendovima u oblasti odnosa sa javnošću i da, istovremeno, razmene iskustva i ukažu na probleme i izazove sa kojima se susreću u svakodnevnom radu. Radionici su prisustvovali predstavnici berzi iz Jordana, Iraka, Irana, Jermenije, Crne Gore, Omana, Palestine, Rumunije, Srbije i Turske.

Značajan pomak u oblasti međunarodne saradnje napravljen je u decembru 2010. godine kada su na internet prezentacijama Beogradske, Skopske i berze u Sofiji započeta objavljivanja stranica sa podacima sa regionalnih tržišta kapitala. Na svakoj od navedene tri internet prezentacije mogu se pronaći podaci o prometu, tržišnoj kapitalizaciji i najlikvidnijim hartijama sa druga dva tržišta kapitala.

Publikacije

U toku godine, pripremljen je i materijal za publikaciju: "Alati za odnose sa investitorima", koja za cilj ima opis i istraživanje mogućnosti korišćenja klasičnih i savremenih kanala komunikacije u procesu izgradnje kvalitetnih odnosa sa investitorima koji se mogu koristiti na domaćem tržištu kapitala. Pored teorijskih razmatranja, u materijalu je obuhvaćena i analiza najbolje prakse internet odnosa sa investitorima na razvijenim evropskim tržištima kapitala, kao i presek trenutnog stanja u Srbiji u ovoj oblasti. Objavljivanje publikacije planirano je u narednom periodu, za početak, u elektronskom formatu.

Izveštaj o poslovanju Beogradske berze za 2010. godinu

11. Normativa Berze

Osnovna opšta akta Berze

Intenzivne normativne aktivnosti na izmeni i dopuni osnovnih opštih akata Berze, uslovljene potrebom usklađivanja opštih akata Berze sa potrebama prakse i preciziranjem pojedinih odredbi, kao i unapređenjem sistema za trgovanje, realizovane su u drugom polugodištu 2009. godine. U tom smislu, pojedina osnovna opšta akta Berze, izmenjena i dopunjena u 2009. godini, nakon pribavljanja prethodne saglasnosti Komisije za hartije od vrednosti, stupila su na snagu i počela sa primenom u 2010. godini.

U pitanju je Pravilnik o tarifi Beogradske berze koji je u primeni od 22. januara 2010. godine. U odnosu na prethodni Tarifnik Berze, a pored izmena na tehničkom rešenju teksta, izvršene su izmene u delu odredbi Tarifnika kojim su utvrđene visine naknada za instalaciju i održavanje klijentskih radnih stanica, a uvedena je i nova tarifa za pristup i korišćenje BELEXFIX sistema putem BELEXFIXAPI modula. Takođe, izvršena je korekcija provizije za sekundarno trgovanje dužničkim hartijama od vrednosti i naknade koju plaća izdavalac za uključanje njegovih hartija od vrednosti na vanberzansko tržište. Uvedene su i nove naknade za zakazivanje trgovanja metodom minimalne cene i za storniranje transakcija.

Postupanje po preostaloj načelnoj primedbi Zaključka Komisije za hartije od vrednosti donetog u postupku davanja saglasnosti na izmene i dopune Pravila poslovanja Beogradske berze od 8. septembra 2009. godine, kojom su obuhvaćene izmene i dopune u pravcu uvođenja koncepta moguće višestruke zone fluktuacije i „Intra day“ aukcije, odloženo je do daljeg, a predmetno pitanje nije rešeno ni u 2010. godini.

Tokom 2009. i 2010. godine, od Komisije za hartije od vrednosti takođe nije dobijena ni konačna odluka u postupku davanja saglasnosti na izvršene izmene i dopune Pravilnika o listingu i kotaciji Beogradske berze, od 25.11.2008. godine.

Ostala opšta akta i uputstva

Kada je reč o ostalim opštim aktima i uputstvima Beogradske berze donetim u 2010. godini, u pitanju su Berzanski kalendar za 2011. godinu, izmene Odluke o naknadama za servise, edukaciju Berze, pretplatu i oglašavanje u Biltenu Berze, dopuna Uputstva za elektronsko povezivanje korisničke aplikacije člana Berze sa BELEXFIX putem BELEXFIX modula, dve Odluke o utvrđivanju maksimalnog broja naloga za trgovanje ispostavljenih u jedinici vremena, kao i interno uputstvo kojim se reguliše postupanje ovlašćenih lica Berze u postupku isključenja servera sa sistema BelexFIX ili suspendovanja korišćenja BelexFIXAPI modula.

12. Razvoj korporativnog upravljanja Projekat »Scorecard«

Tokom 2010. godine nastavljena je saradnja sa Međunarodnom Finansijskom korporacijom – IFC u okviru Programa korporativnog upravljanja koji IFC uz finansijsku podršku SECO realizuje u zemljama južne Evrope.

Predmet saradnje u 2010. godini obuhvatio je zajednički rad na finalizaciji projekta izrade i implementacije dokumenta „scorecard“ kao i proširenje saradnje u pravcu daljeg promovisanja i konkretizacije primene scorecard-a kao sredstva unapređenja prakse korporativnog upravljanja.

Proces finalizacije Projekta u prvom koraku obuhvatio je okončanje procesa testiranja dokumenta scorecard kod kompanija koje su iskazale svoju zainteresovanost za učešće u ovom procesu. Testiranje je obavljeno kod ukupno sedam kompanija iz realnog sektora i tri banke.

Analiza rezultata testiranja dala je korisne informacije o stanju korporativnog upravljanja u Srbiji i oblastima u kojima postoji prostor za unapređenje postojeće prakse, a sam dokument pozitivno je ocenjen i od strane kompanija koje su učestvovala u testiranju kao relevantan i objektivan.

U okviru završne faze Projekta, po okončanju postupka testiranja, a prema iskazanom interesu kompanija koje su u njemu učestvovala, organizovani su edukativni programi (dva in-house i jedan zajednički) tematski posvećeni onim oblastima u kojima je kod kompanija konstatovan najveći prostor za unapređenje prakse korporativnog upravljanja. Glavne tematske celine obuhvatile su pitanja vezana za organe upravljanja, unutrašnji nadzor i reviziju, te unapređenje transparentnosti i javnosti poslovanja.

Pozitivni efekti Projekta inicirali su produžetak saradnje IFC i Berze na poslovima promocije i razvoja prakse korporativnog upravljanja i tokom 2011. godine.

Nastavak saradnje tokom 2010. godine rezultirao je u izradom brošure o scorecardu namenjene najširem krugu potencijalnih korisnika.

Izveštaj o poslovanju Beogradske berze za 2010. godinu

13. Unutrašnja organizaciona i kadrovska osposobljenost Berze

U toku 2010. godine donet je novi opšti organizacioni akti Pravilnik o sistematizaciji poslova i radnih zadataka Beogradske berze, dok je Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji poslovanja Beogradske berze izmenjen, u meri u kojoj je to bilo neophodno kako bi se zaokružila organizaciona struktura i obezbedilo optimalno korišćenje kadrovskih i materijalnih kapaciteta, te poštovanje zakonskih i podzakonskih akata koji regulišu materiju organizacione osposobljenosti Berze za obavljanje poslova organizatora tržišta. Organizacija rada Berze uvažava evropske, kao i opšte međunarodne standarde i operativna iskustva berzi koji omogućuju nesmetano obavljanje poslova u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima i ustanovljenom zaštitom poverljivih informacija i podataka koji nisu opšte poznati. Ciljevi koji su ovakvom unutrašnjom organizacijom poslovanja postignuti su blagovremeno, racionalno i ekonomično izvršavanje poslova i zadataka iz delokruga rada Berze, obezbeđenje stalne i efikasne komunikacije i protoka dokumentacije i podataka između organizacionih jedinica Berze, optimalno korišćenje kadrovskih i materijalnih kapaciteta i povećanje efikasnosti rada Berze, stvaranje osnovnih pretpostavki za stimulativniji rad zaposlenih u funkciji sticanja i raspodele dohotka i daljeg unapređenja poslova i razvoja Berze.

Pregled kadrovske strukture Berze

U pogledu kadrovske strukture i osposobljenosti i u 2010. godini se nastavlja trend kvalitativnog napretka i razvoja kvalifikacione strukture zaposlenih, koji je uslovljen sve složenijim potrebama u procesu rada, te su zaposleni s visokom stručnom spremom, koji predstavljaju $\frac{3}{4}$ ukupnog kadra Berze, nastavili dalja usavršavanja na berzanskim i finansijskim poslovima. U tom smislu, jedan zaposleni je magistrirao, dok je na postdiplomskim studijama 8 zaposlenih. Takođe, u toku su studije dvoje zaposlenih sa srednjom školom.

	VSS	VŠS	SSS	VKV	VK	PKV	NKV	UKUPNO
2008	31	2	9	-	-	-	-	42
2009	34	2	9	-	-	-	-	45
2010	31	2	9	-	-	-	-	42

Od ukupnog broja zaposlenih u 2010. godini, 14 zaposlenih Berze ima brokersku licencu Komisije za hartije od vrednosti, kojim su stekli zvanje brokera.

Prosečna starost zaposlenih na Beogradskoj berzi u 2010. godini je - **41** godina.

Izveštaj o poslovanju Beogradske berze za 2010. godinu

KALENDAR VAŽNIJIH DOGAĐAJA

19-20. januar - Predstavnik Beogradske berze prisustvovao je radionici za medije i odnose sa javnošću u berzanskom poslovanju u organizaciji Federacije evro-azijskih berzi u Istanbulu.

25. januar - 19 članova Berze postali su korisnici BelexFIXAPI modula.

01. februar – Objavljen prvi broj redizajniranog Biltena Beogradske berze.

16. februar - Na stranicama svih pojedinačnih hartija i indeksa Berze omogućen je grafički prikaz cene i obima trgovanja za period od 3 godine.

6. maj - Potpisan sporazum o poslovnoj saradnji između Beogradske berze, Visoke poslovne škole strukovnih studija Valjevo i Regionalne privredne komore iz Valjeva.

21. maj – Član Berze, AC broker a.d Beograd, počeo je da obavlja poslove market mejkinga na akcijama izdavaoca Agrobanka a.d. Beograd.

8. jun – Održana XX redovna godišnja Skupština Beogradske berze a.d. Beograd; usvojen i objavljen Scorecard korporativnog upravljanja za akcionarska društva u Srbiji;.

28. jun – U prostorijama NIS-a u Beogradu, Novom Sadu i Pančevu, započelo održavanje seminara o berzanskom poslovanju namenjenog zaposlenima ove kompanije.

30. jun – Održan seminar "Korporativno upravljanje" u Valjevu.

14. avgust – Održana obuka za koordinate pošta Srbije.

18. avgust – Održano prvo trgovanje dugoročnim obveznicama NLB banke a.d. Beograd.

25. avgust – Predstavnici Beogradske berze učestvovali na konferenciji za štampu u Vladi Srbije, povodom uključenja akcija NIS-a u trgovanje.

27. avgust - Održana prezentacija kompanije NIS a.d. Novi Sad za investitore i novinare i konferencija za štampu.

30. avgust – Otpočelo trgovanje akcijama Naftne industrije Srbije na Beogradskoj berzi.

01. septembar – Pušten u rad novi informativni servis Beogradske berze BELEX SMS start-stop.

15. septembar – Formirana Komisija za dodelu nagrade za najbolji IR domaćim kompanijama i održan prvi sastanak te Komisije.

09. novembar – Regionalna konferencija tržišta kapitala Jugoistočne Evrope u organizaciji berzi iz regiona i Raiffeisen Centrobauke iz Beča.

18. novembar – Održana Deveta međunarodna konferencija Beogradske berze u Hotelu Continental Beograd; potpisano Pismo o saradnji o razmeni podataka iz trgovanja između berzi iz Sofije, Skoplja i Beograda, na osnovu toga, otvorene stranice na internet prezentacijama berzi; dodeljena prva nagrada domaćoj kompaniji Tigar a.d. Pirot za najbolje odnose prema investitorima

08. decembar – Održana prezentacija poslovanja Beogradske berze za sudije Privrednog suda u Beogradu.

21. decembar – Ministri spoljnih poslova Velikog Vojvodstva Luksemburg, Crne Gore i Republike Srbije potpisali Protokol o saradnji o transferu sistema BelexFIX.